



РЭАЛЬНАЕ
РАШЭННЕ
ІНТЭРНЭТ-
КАНФЛІКТАЎ

Сямейнае
дзень



Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове



ЗВЯЗДА

13 ЛІПЕНЯ 2023 г.

ЧАЦВЕР

№ 133 (30013)

ДЗЕ СУСТРЭНЕШ
СТАРАСЦЬ

Сямейнае
дзень



ЦЫТАТА ДНЯ



Мікалай ЛЕШЫК,
начальнік галоўнага
ўпраўлення
раслінаводства
Міністэрства сельскай
гаспадаркі і харчавання:

«Цяпер масава ўбіраем
азімы ячмень. Адзінкавыя
сельгасарганізацыі
рэгіянаў пачынаюць
уборку азімай пшаніцы,
ёсць невялікія плошчы
сабранага азімага рапсу.
У сувязі з гэтым гаварыць
глобальна аб уборачных
роботах накуль рана.
Папярэдне плануем
пачаць масавую уборку
збожжавых культур
і рапсу 18—20 ліпеня.
Вытадзенне ападкаў
нівеліравала складаную
сітуацыю на палях,
і вільгацезабеспячэнне
глеб палепшылася. Юзе
інтэнсіўны наліў зерня
ў пшаніцы, трыцікале
і жыта. У ячменю
назіраецца васковая
спеласць, і павелічэнне
ўраджаю за кошт
наліву збожжжа ўжо не
адбываецца. Пры гэтым
пасевы рапсу яшчэ
зялёныя, што сведчыць
аб працэсе павелічэння
масы збожжавых. Гэта
не можа нас не радаваць».

ТАМ, ДЗЕ ПРЫХОДЗІЦЬ НАТХНЕННЕ



Купалава Вязінка сваёй атмасферай прываблівае не толькі прыхільнікаў творчасці песняра, але і аматараў спорту на свежым паветры. Напрыклад, дзяўчаты, якіх удалося сфатаграфавачь, займаліся тут ёгай. Па іх словах, гэта месца мае моцную энергетыку. З ранняў яны

правялі заняткі на беразе вадаёма, а пасля сплялі вянкi з палявых кветак і паселі на дрэве над вадай. Атрымалася вельмі прыгожа. Купалу б, напэўна, спадабалася.

Лізавета ГОЛАД, фота аўтара.

КОРАТКА

- У 90 раёнах Беларусі ўведзены абмежаванні на наведванне лясоў.
- Прадпрыемствы «Беллеспаперапрама» нарацілі экспарт у Свядлоўскую вобласць больш як на 40 працэнтаў.
- Маларыцкі кансервавагароднінасушыльны камбінат плануе нарыхтаваць 20 т чарніц.
- Металургі Расіі і Беларусі на палях «ІНАПРАМА» заключылі пагадненні на 4,6 млрд расійскіх рублёў.

ПАБАЗАРЫМ



У рытмах фестывалю

Сёння над Сінявокай 32-гі раз загукаць перазвоны Міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Але горад на Дзвіне жыве форумам ужо некалькі дзён. Мы даведаліся, што цікавага падрыхтавалі для жыхароў і гасцей паўночнай сталіцы напярэдадні свята.



Уверцюрай свята стаў V Міжнародны танцавальны праект Dream Dance Fest, дзе сваё мастацтва прадэманстравалі некалькі соцыяльных танцораў з розных краін свету. Упершыню ў Беларусі выступіў народны ансамбль «Эдэльвейс» з Рэспублікі Узбекістан, які прадставіў традыцыйны ўзбекскі танец «Андыжанская палітра». Яркае выступленне пад жывое суправаджэнне музыкантаў, якія гралі на народным інструменце дойры, каларытныя касцюмы нікога не пакінулі абыякавым.

СТАР. 3

Спецыяльны рэпартаж

«Спадарожнік» для жыцця: чым Фаніпаль прыцягвае мінчан

За апошнія гады гарады ў радыусе 30 кіламетраў ад сталіцы добра і сур'ёзна папрацавалі над сабой: забудавалі пусты, адкрылі новыя крамы, палепшылі інфраструктуру. Карэспандэнт «Звязды» наведаў Фаніпаль, які па праве лічыцца адным з самых малядых і перспектывных гарадоў-спадарожнікаў Мінска.



Населены пункт знаходзіцца за 24 кіламетры на паўднёвы захад ад сталіцы па чыгуначнай і аўтамабільнай магістралях Брэст — Масква. Ён размешчаны на водападзеле рэк Пціч і Нёман. Яго герб уяўляе сабой падзелены перакуленым зялёным вастрыём сярэбраны іспанскі шчыт з выявай залатога яблыка

ў цэнтры. Спадарожнік размешчаны на аднолькавай адлегласці як ад Мінскай кальцавой дарогі, так і ад Дзяржынска — 13 кіламетраў. Ён фактычна прымыкае да межы Мінскага раёна, але ўваходзіць у склад Дзяржынскага. Фаніпаль займае плошчу больш як 730 гектараў. Нягледзячы на тое, што горадам ён стаў 24 гады таму, мае пляч мікрараёнаў.

СТАР. 4

ISSN 1990 — 763X



9 771990 763008

Наталля КАЧАНОВА:

«Мы павінны быць адзінымі ў адстойванні інтарэсаў сваіх краін і народаў»

Старшыня Савета Рэспублікі Наталля Качанова сустрэлася з Надзвычайным і Паўнамоцным Паслом Кыргызстана ў Беларусі Эрмекам Ібраімавым. Спікер падкрэсліла, што паміж дзвюма краінамі склаўся добрыя дружалюбныя адносіны. Сведчанне таму — 30-годдзье ўстанавлення дыпламатычных адносін. «Прэзідэнт нашай краіны вельмі дакладна адзначыў, што за гэтыя гады наша ўзаемадзейненне стала глыбокім, рознабаковым. Гэта сапраўды так. Мы рады таму, што расце тавараабарот, гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва развіваецца дастаткова нядарэнна. Хоць няма мяжы дасканаласці. Мы гэта разумеем. Мы былі б зацікаўлены ў стварэнні сумесных вытворчасцяў і прадпрыемстваў», — сказала Наталля Качанова. Яна нагадала, што створана і працуе міжурадавая камісія. «Я ўпэўнена, што наша ўзаемадзейненне ў гэтым напрамку будзе працягвацца, у гэтым няма ніякага сумнення. Роўна так, як і па ўсіх іншых напрамках жыццядзейнасці нашых краін, — падкрэсліла спікер. — Мы зацікаўлены ў тым, каб сябраваць, супрацоўнічаць з тымі краінамі, з якімі нас звязваюць гістарычныя карані. Мы былі разам у адной краіне калісьці, таму для нас гэта вельмі важна».



Фота БелТА.

Наталля Качанова падкрэсліла, што Беларусь і Кыргызстан павінны быць адзінымі ў адстойванні інтарэсаў сваіх народаў і краін. «Адзіныя для таго, каб не дапусціць тых жудасных падзей, калі плячо ў плячо кіргізі і беларусы адстойвалі сваю агульную Айчыну. Зусім нядарна мы адзначалі гэтыя даты, дзесьці журботныя, дзесьці радасныя: 9 мая, 22 чэрвеня, 3 ліпеня — Дзень Незалежнасці нашай краіны. І беларусы як ніхто разумеюць цану міру і спакою ў краіне», — адзначыла яна. Па словах Старшыні Савета Рэспублікі, сёння ідзе ваеннае нагнятанне палізу ад беларускіх граніц. «Мы шмат разоў рабілі заявы, і мы, члены Савета Рэспублікі, звяртаем увагу на тое, што мы ніколі нікому не пагражалі і не пагражаем. Мы будзем толькі абараняць сваю краіну. І мы разумеем, як гэта можа быць, таму што першыя зведзілі гэта на сабе, калі ў чэрвені 1941 года на нас напалі. Беларусь заўсёды, на жаль, з'яўляецца эпицэнтрам такіх трагічных падзей. Таму сёння адстойваць

мір, свабоду, незалежнасць сваёй краіны — гэта першачарговая задача. Гэта тое, што робіць наш Прэзідэнт. І мы імкнёмся рабіць усё для таго, каб тыя краіны, якія разумеюць нашу палітыку, разумеюць, як жыве сёння беларускі народ, падзялялі з намі гэтую занепакоенасць захаваннем міру і спакою ў нашых краінах», — падкрэсліла Наталля Качанова.

Спікер таксама заўважыла, што міжпарламенцкае супрацоўніцтва Беларусі і Кыргызстана выходзіць на новы ўзровень. «Мы гэта з задавальненнем адзначаем для сябе і чакаем з візітам нашых калег — парламенцкую дэлегацыю, якая пацвердзіла свой афіцыйны візіт на чале са старшынёй у пачатку кастрычніка», — адзначыла Наталля Качанова. — Мы плануем удзельнічаць у пасяджэнні Савета Міжпарламенцкай асамблеі СНД у Бішкеку 16—17 лістапада». Спікер падкрэсліла, што

ў сённяшніх умовах нашым краінам як ніколі трэба быць разам. Па яе словах, узаемадзейненне ў такіх інтэграцыйных структурах, як МПА СНД і АДКБ, вельмі важнае. «Мы ўдзячныя вам за падтрымку. Мы хочам стаць паўнапраўнымі членамі ШАС і спадзяёмся, што гэта ў найбліжэйшы час адбудзецца», — дапоўніла Наталля Качанова.

«Я поўнацю падзяляю вашу ацэнку адносна паскарэння міжпарламенцкага супрацоўніцтва. У гэтым плане ў нас вельмі ўраджайны і добры год. Наша дэлегацыя сёлета ўжо адзін раз наведала гасцінную Беларусь. І мы наведем Беларусь яшчэ раз да канца года. Есць агульнае разуменне таго, што міжпарламенцкае супрацоўніцтва — адна са складовых частак двухбаковага супрацоўніцтва паміж дзяржавамі», — адзначыў Эрмек Ібраімаў.

Паводле яго слоў, Кыргызстан ніколі не быў сільны да якой-небудзь кан'юнктуры. «Мы сярбруем шчыра, без якога-небудзь прагматызму. Таму наша дэлегацыя едзе з вельмі вялікімі чаканнямі, — адзначыў пасол. — Шматгалецкія лічыбы па тавараабароце. І менавіта з Беларуссю ў Кыргызстана самы дынамічны рост цяпер. Гэта яшчэ адно з пацвярджэнняў таго, што абедзве краіны сапраўды пазітыўна настроены».

Паводле БелТА.

Па сутнасці

КОД ХЛЕБА



У кожнай краіны — свой шлях. У кожнага народа — свая дарога. Цяпер мы дайшлі да Беларусі. У Суседзі глыбокае сябе і сваю самастойнасць. А мы дайшлі да Беларусі. Дайшлі таму, што паабалал таго шляху — жытнёвыя палеткі нашай роднай краіны. Жыта — значыць жыццё.

Мне пашчасціла. Маці вучыла любіць, берагчы, паважаць хлеб. Натхняцца роднымі палеткамі. Мне пашчасціла на вясковае дзяццанне. Родную пучку, нібыта леснічоўку, падковай алаясваў лес. Наша пахта. А далей — неабсяжная далечыня палеткаў. Канешне, не стэпавы размах. Але мне хапала для «разгону» дзіцячай душы да нябёсаў. Я рос разам з жытам. Як і руць, узбагачаўся моцай зямлі нашай.

Мне пашчасціла. Працаваў у пуле Першага. І падарожнічаць па нашай краіне. Што ні траса, што ні магістраль — абалал хлебныя нівы. Вось і зараз у дарозе. Зялёныя шаты вєкавых пушчаў, шумныя гаі, вірлівыя рэчкі і гарэзлівыя рачулікі, дагледжаныя вєскі. Пейзаж мірнай і такой сваёй Беларусі. Твар сапраўднай і дзейснай Еўропы. А яшчэ помнікі загнулым зямлякам, пераможцам. Тым, хто здабўў нам магчымасць «людзьмі звацца». Вырошчваць хлеб.

Мы — цывілізацыя хлеба. Сейбіты, аратыя. Адзін з пачынальнікаў нашай літаратуры і нацыянальнай ідэі Францішак Багушэвіч з слянянскім гонарам пісаў: «*Не цурайся мяне, панічок, // Што далюнь пакрываюць мазолі. // Мазоль — працавіты значок. // Не зарэзіць цябе ён ніколі*». А з нашых напрацаваных рук усю гісторыю намагаюцца вырваць плуг. Каб у свае руплівыя рукі беларусы — нібы тыя лєкаі — узлілі нашы гаршкі альбо вопратку тэўтонскага рыцара, шведскага жаўнера, французскага гусара, польскага пана, нямецкага бургера, англасакса. Усе яны паасобку і разам палілі нашы палеткі, каб уладарчыць на нашай зямлі. Не выйшла. Не атрымалася. Што ні стагоддзе, то кожнага чацвєртага, трэцяга, другога беларуса захонікі знішчалі. Каб мы цывілізацыя хлеба, а не тратылу. А зямля наша — перакрываючы цывілізацыю — заўжды прыгвае геапалітычныя маланкі і навальніцы. Але, нягледзячы на ўсе гэтыя выпрабаванні, зярнятка нашай нацыі заўжды прарасталі ў роднай глебе. Каласіліся.

Добра, што не ўсе мы ператварыліся ў бізнесменаў, фрылансераў і валацуг па іншаземных берагах ды кафе. Мы засталіся сейбітамі. Таму і вытрымалі 2020 год. Амаль адзіныя ў свеце. Ніхто лепей пасля «каляровых хваляванняў» жыць не стаў. Ні людзі, ні краіны. Беларусы не адарваліся ад пулавіны, якая знітанаваная з бацькоўскімі палеткамі. Таму ў 1994-м 10 ліпеня амаль у адзіным парыве выбралі Сейбіта. Калі родная зямля будзе на першым месцы, тады усё астатняе — на сваіх. Вось яна — сапраўдная палітыка Незалежнасці. Чалавек павінен акіяваць позірмак увесь свет, але нагамі моцна стаяць на роднай зямлі. І гэта увесь час так у нашага Першага. Саміты, міжнародныя сустрэчы. А потым — дадому. Прэзідэнт неаднойчы прызнаваўся: колькі дзён — і ўжо сумуе па Айчыне. Каб басанож па родных палетках, з косай на родныя паглывы. Пад шаты александрыйскіх дубоў, да вады роднай крыніцы, што змывае любую стому. Ці не ў гэтым сакрэт палітычнага даўгацця Лукашэнка? Не адрываюцца ад роднай зямлі. Не грэбаваць лєздымамі па калгасах. Сёння Лукашэнка — сусветны палітык. Але яшчэ і душэўны. Бо не забывае пах жытнёвага поля. Бо чула адносіцца да слоў аб Радзіме і буслах у небе Беларусі. Гэта я пра прызнанні эстрадных зорак на фестывалі ў Александрыі.

Ці не таму вучыць «Купалле» ў Александрый? Няма больш такога фестывалю ў свеце, які б так вучыў паважаць свае карані. Бохан свайго хлеба. Купалле — гэта заўжды пра аднаго чалавека з прыродай, з родам, радней, Радзімай. У свяце зашыфраваны код хлеба. Сапраўднага. Калі змяняюць код хлеба, то «непапрашываюць» і самога чалавека.

Але тое не пра нас. Мы сапраўдныя. Там, дзе былі плацдармы Вялікай Айчыннай, цяпер каласіцца жыта. Сімвал жыцця. Мы працавітыя людзі. Нас не трэба пугай выгнаньне ў поле. Там, дзе намагаліся над нашымі пагалоўнымі продкамі ўладарчыць паны, сёння водар роднага хлеба — фестываль «Бацькава булка». Замест разбэшчанага «Еўрабачаньня» гучыць мелодыя сяброўства «Славянскі базар». Замест разбуральнай «прыхваты-зацы» — мелодыя жыцця на прадпрыемствах і заводах. Бо ўсё пачалося з намаганьня Сейбіта збєрачы свой хлеб. Зараз гэта не толькі пра эканоміку. Зараз гэта — увогуле пра лад жыцця. Традыцыйны лад.

Абалал шалы злата Беларусі — жытнёвыя палеткі. Ужо пачалі шчыраваць камбайны. У сінявокай вышыні буслы, а пад іх крыламі — караблі паўлє. Гледзячы на такую карціну, разумееш, што Беларусь рухаецца ў правільным напрамку. Па краіне лунае водар хлеба. У Александрый гучаць спрадчвєныя пєсні продкаў. Круціцца кола жыцця. Колас шэпчацца з нябєсамі. Сапраўдны дыялог вєчаснаці.

Яўген ПУСТАВОІІ.

Па палічках

Датэрмінова, але не бескантрольна

Што зменіцца ў парадку распараджэння і выкарыстання сродкаў сямейнага капіталу

З 12 ліпеня 2023 года набыла сілу пастанова Савета Міністраў, якой скараччывана палажэнне аб парадку і ўмовах прызначэння, фінансавання (пералічэння), распараджэння і выкарыстання сродкаў сямейнага капіталу. Сутнасць змен расправялі БелТА ў Мінпрацы і сацабароны.

Праграма «Сямейны капітал» дзейнічае з 2015 года, і за больш як 8 гадоў на дэпазітныя рахункі сем'яў дзяржавай залічана больш як Вр3 млрд. Шматдзетныя сем'і могуць датэрмінова выкарыстоўваць сродкі сямейнага капіталу на паліяшэнне жыллёвых умоў, медыцыну, адукацыю і набыццё сродкаў сацыяльнай рэабілітацыі для члена сем'і з інваліднасцю.

Цяпер жылля памяшканні, якія набываюцца з выкарыстаннем сродкаў сямейнага капіталу, будуць абследавацца на адпаведнасць устаноўленым для прахывання санітарным і тэхнічным патрабаванням з афармленнем адпаведнага акта. Абследаванне будзе праводзіць ужо створаныя ў рай-, гарвыканкамах пастаянна дзейныя міжведамасныя камісіі. Праходзіць яно будзе са згоды ўласніка (уласнікаў) жылля і з прычынненнем пры неабходнасці прадстаўнікоў дзяржаўных органаў пажарнага, газавага, энергетычнага і іншых наглядцаў.

Новая пастанова пашырыла пералік падстаў для прыняцця рашэння аб адмове ў датэрміновым распараджэнні сродкаў сямейнага капіталу. Адмоўлена будзе пры неадпаведнасці набытага жылля устаноўленым для прахывання санітарным і тэхнічным патрабаванням, пры адсутнасці згоды ўласніка (уласнікаў) на правядзенне абследавання

жыллых памяшканняў і пры неналежным выкананні абавязкаў па выхаванні і ўтрыманні дзяцей, калі датэрміновае распараджэнне сродкамі сямейнага капіталу супярэчыць інтарэсам.

Таксама цяпер дзеянне рашэння аб прадстаўленні права на датэрміновае распараджэнне сродкамі сямейнага капіталу будзе прыпыняцца. Калі бацькі па рашэнні суда будуць пазбаўлены бацькоўскіх правоў, у іх адбярэўць дзіця (дзяцей) або адменяць усынаўленне, то органы апекі на працягу 3 рабочых дзён з дня паступлення адпаведнага рашэння суда паведамляюць аб гэтым у выканкам. Той у сваю чаргу на працягу 7 працоўных дзён прымае рашэнне аб прыпыненні дзеяння прынятага рашэння і накіроўвае яго копію ў ААТ «ААБ Беларусбанк», пасля чаго пералічэнне сродкаў сямейнага капіталу спыняецца.

З новай пастановай на рай-, гарвыканкамы ўскладзены абавязкі па ажыццяўленні маніторынгу выкарыстання сродкаў сямейнага капіталу ў адпаведнасці з прынятымі рашэннямі аб іх датэрміновым распараджэнні.

Змяненні ўнеслі і ў форму рашэння аб датэрміновым распараджэнні сродкамі сямейнага капіталу. Цяпер яна дапоўнена інфармацыяй аб неабходнасці звароту па дзяржаўную рэгістрацыю права ўласнасці на жыллё і (або) дзяржаўную рэгістрацыю забароны на яго адчужэнне. Зрабіць гэта неабходна не пазней за тры месяцы з дня заключэння дагавора куплі-продажу або дня пералічэння сродкаў на пагашэнне крэдыту, пазыкі. Гэта неабходна для пацвярджэння мэтавага выкарыстання сродкаў

сямейнага капіталу. Абавязак грамадзян звяртацца па дзяржаўную рэгістрацыю права ўласнасці на набытае жыллё ўстаноўлены ў Жыллёвым кодэксе.

Цяпер на працягу сямі дзён тэрытарыяльныя арганізацыі па дзяржаўнай рэгістрацыі нерухамай маёмасці будуць апаўшчаць рай-, гарвыканкамы аб дзяржаўнай рэгістрацыі забароны на адчужэнне жылля.

Таксама дзяржаўныя органы (арганізацыі), у якіх грамадзяне знаходзіліся на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, на працягу сямі дзён будуць апаўшчаць рай-, гарвыканкамы аб зняцці грамадзяніна і членаў яго сем'і з ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.

Змяненні ўнесены і ў пералік дакументаў і (або) звестак, якія самастойна запываюць мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы пры ажыццяўленні адміністрацыйных працэдур па заявах грамадзян (пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 18 верасня 2020 года нумар 541).

Такім чынам, для прыняцця рашэння аб датэрміновым распараджэнні сродкаў сямейнага капіталу з 12 ліпеня 2023 года будзе дадаткова запывацца акт абследавання стану жыллога памяшкання на адпаведнасць устаноўленым для прахывання санітарным і тэхнічным патрабаванням; звесткі аб прызнанні дзіцяці (дзяцей), якія знаходзяцца ў сацыяльна неабеспечаным становішчы або маюць патрэбу ў дзяржаўнай абароне; звесткі аб адбранні дзіцяці (дзяцей) у бацькоў па рашэнні камісіі па справах непаўналетніх рай-, гарвыканкама або органа апекі і палічыцтвама.



У рытмах фестывалю

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Як вынік — танцы атрымалі дыплом першай ступені. Школа танца «Атмасфера» з нумарам «Крумкач» з Барысава атрымала Гран-пры, што яшчэ раз пацвярджае прафесіяналізм і высокі харэаграфічны ўзровень беларускіх танцораў.

11 ліпеня ў музеі-сядзібе Ільі Рэпіна «Здраўнёва» адкрылася выстаўка «Сядзібная культура ў творчасці Л. М. Талстога і І. Я. Рэпіна». Экспазіцыя ўключае здымкі, дакументы, мастацкія работы — усё тое, што расказвае аб сяброўстве і ўзаемным уплыве пісьменніка і мастака. Выстаўка будзе працаваць у «Здраўнёве» да 12 жніўня.

У той жа дзень, 11 ліпеня, у Цэнтральнай выставачнай зале Віцебскага цэнтру сучаснага мастацтва адбылося ўрачыстае адкрыццё выстаўкі жывальца Леаніда Шчамялёва, прымаркаванай да 100-годдзя з дня нараджэння народнага мастака Беларусі. У экспазіцыі, прадстаўленай у рамках міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску», дэманструюцца жывальніцкія работы майстра з фонду Музея гісторыі горада Мінска і Беларускага саюза мастакоў.

Плеяду «Тэатральных сустрэч» у Нацыянальным акадэмічным драматычным тэатры імя Якуба Коласа адкрыў спектакль «Дзеці. Вёрсты». А ўчора на коласайскай сцэне выступілі доўгачаканыя госці — Маскоўскі музычна-драматычны цыганскі тэатр «Рамэн» з праграмай «Мы — цыганы». Сёння на чарзе выступленне Маладзёжнага тэатра эстрады, які прадставіць мюзікл-біяграфію «Гур'янаў».

Адной з самых цікавых і хвалюючых падзей аўторка стала жараб'ёўка ўдзельнікаў XXI Міжнароднага дзіцячага музычнага конкурсу «Віцебск-2023». Сёлета змагацца за Гран-пры будуць юныя вакалісты з 18 краін, для якіх арганізатары



падрыхтавалі тэматычны Новы год з Дзедам Марозам, ёлкай і падарункамі. Так, прадстаўніца Беларусі Сафія Рустамава адкрыла першы конкурсны дзень песняй Ірыны Дарфеевай «Акрыляй», а сёння, на другім этапе вакальнага спаборніцтва, яна выступае пад трэцім нумарам з кампазіцыі Уітні Х'юстан «I have nothing». Сымвалічны нумар выцягнуў і прадстаўнік Узбекістана Раўшан Ташхаджаеў — ён два дні выступае пад шчаслівым нумарам 13.

Галоўная сцэнічная пляцоўка фестывалю мастацтваў — Летні амфітэатр — учора адчыніла свае дзверы ў абноўленам варыянце для творчага вечара групы Аўра «Мір нашаму дому», прысвечанага Году міру і ства-

ральнай працы. Радавалі гасцей і жыхароў горада зоркі беларускай эстрады: Анатоль Ярмоленка, Алёна Ланская, Руслан Аляхно, Аляксандр Саладуха і іншыя. А вечарам на пляцоўцы оpen-air каля канцэртнай залы «Віцебск» прайшло шоу Сяргея Лазарава.

Найбольшую колькасць зорак за межамі эстрады традыцыйна прымае турысцка-гасцінны комплекс «Лучоса». Да форуму мастацтваў тут рыхтаваліся задоўга: абнавілі нумары, сістэмы кандыцыянавання, кухоннае абсталяванне. Падчас фестывалю гасцінны рэстаран будзе працаваць кругласутачна, а яго разынкай сёлета стала валашкавае меню. Для аматараў водных прагулак працуе летні пляўчыч рэстаран на Заходняй Дзвіне. Прагулачны цеплаход «Віцебск», які пару тыдняў таму прышвартаваўся ў цэнтры горада каля драмтэатра, цяпер ператварыўся ў шыкоўнае месца для адпачынку.

Кругласутачна на варце грамадскага парадку і аховы здароўя ў Віцебску стацьцэ ўзмоцненыя падраздзяленні супрацоўнікаў міліцыі, МНС і хуткай дапамогі. Для забеспячэння экстраннай і неадкладнай медыцынскай дапамогі ўдзельнікам і гасцям фестывалю пры правядзенні мерапрыемстваў арганізавалі дзяжурства каля 20 медпрыгод, а ў Летнім амфітэатры ёсць урач-отарыналаг, які пры неабходнасці зможа аказаць неадкладную фаніятрычную дапамогу артыстам.

Цікавы факт: сёлета ў фестывалі «Славянскі базар у Віцебску» плануецца ўзяць удзел звыш пяць тысяч чалавек больш як з 30 краін. Асятыляць падзеі форуму будуць каля 450 журналістаў з сямі краін.

Сёння ўзняўся сцяг Міжнароднага фестывалю мастацтваў, а гэта значыць, што ўвечары адбудзецца цырымонія ўрачыстага адкрыцця форуму, дзе з прывітальным словам выступіць Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота БелТА.

Супрацоўніцтва

Сфарміравана новая мадэль стратэгічнага партнёрства Беларусі і Кітая

Аб гэтым заявіў першы намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Мікалай СНАПКОЎ падчас пятага пасяджэння Беларуска-кітайскага міжрадавага камітэта, паведамілі БелТА ў прэс-службе ўрада.

У Пекіне абмеркаваны практычныя пытанні рэалізацыі прыярытэтных кірункаў развіцця супрацоўніцтва. Дэлегацыю Беларусі на мерапрыемстве ўзначаліў першы віцэ-прэм'ер Мікалай Снапкоў. Старшыня міжрадавага камітэта з беларускага боку заявіў, што супрацоўніцтва Беларусі і Кітая — узор міжнародных адносін новага тыпу. Устаноўлена ўсёпагоднага і ўсебаковага стратэгічнага партнёрства — гістарычны крок і новы моцны імпульс для развіцця супрацоўніцтва абедзвюх краін.

Мікалай Снапкоў падкрэсліў, што створаны ўнікальныя магчымасці і механізмы для паглыблення практычнага ўзаемадзеяння па ўсім спектры напрамкаў. У частцы гандлёва-эканамічнага ўзаемадзеяння першы намеснік прэм'ер-міністра звярнуў увагу, што «нашай агульнай мэтай павінен стаць новы пункт росту тавараабароту як мінімум у памеры 120 працэнтаў адносна мінулага года. Для гэтага вельмі важна рэалізаваць механізмы закулак, забяспечыць нарошчванне чыгуначных перавозак і забяспечыць работу «зялёных калідораў».

Кіраўнік дэлегацыі падкрэсліў важнасць развіцця галіновага супрацоўніцтва з выкарыстаннем навукаёмкіх тэхналогій і кампетэнцый. У ходзе пасяджэння бакі высока ацанілі працэс станаўлення індустрыяльнага парка «Вялікі камень» як міжнароднага высокатэхналагічнага цэнтру прыцягнення інвестыцый.

У якасці перспектывіных напрамкаў у галіне адукацыі адзначаны пашырэнне сумесных адукацыйных праграм, павелічэнне колькасці сумесных навукова-тэхнічных праектаў і іх укараненне ў вытворчасць. У пасяджэння бакі таксама абмеркавалі прыярытэты ў паглыбленні навукова-тэхнічнага і гуманітарнага ўзаемадзеяння на найбольш ішчю перспектыву. Па выніках бакі падпісалі шэраг дакументаў, уключаючы план прыкладных мерапрыемстваў па развіцці ўсёпагоднага і ўсебаковага стратэгічнага супрацоўніцтва.

Беларусь і Кітай дэманструюць усаму свету ўзорны прыклад супрацоўніцтва. Аб гэтым напярэдадні заявіў першы намеснік прэм'ер-міністра на сустрэчы з міністрам камерцый КНР Ван Зыньтаа. Былі дэталёва абмеркаваны перспектывы развіцця беларуска-кітайскага гандлёвага адносін. Бакі дамовіліся скаадынаваць сумесныя намаганні на стварэнні спрыяльных умоў для нарошчвання ўзаемага гандлю, развіцці дзёючых і асваенні новых гандлёвых механізмаў, павышэнні эфектывасці лагістычных маршрутаў і нарошчванні чыгуначных перавозак, укараненні эфектывіных механізмаў ўзаемадзеяння па пытаннях паставак у Беларусь важнага абсталявання, сыравіны і матэрыялаў.

Па выніках мінулага года па абароце тавараў краіны дасягнулі рэкорднага аб'ёму \$5,8 млрд. Сёлета за пяць месяцаў адзначаны рост тавараабароту ў 1,5 раза. Рэкорднымі тэмпама павялічваецца экспарт беларускіх тавараў у Кітай: у 2022 годзе — у 1,8 раза, сёлета за студзень — май — у 1,6 раза.

Таксама Мікалай Снапкоў сустрэўся з міністрам фінансаў КНР Лю Кунем. Бакі абмяняліся думкамі аб бягучым стане і перспектывах двухбаковага партнёрства ў крэдытна-інвестыцыйнай сферы ў рамках ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях», дамовіліся ўмацоўваць фінансавы супрацоўніцтва.



ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У Ізраілі пасля пратэстаў супраць судовай рэформы затрымана звыш 70 чалавек

Паліцыя Ізраіля затрымала 71 чалавека пасля акцыі пратэсту супраць судовай рэформы, якая праходзіць па ўсёй краіне. Аб гэтым паведаміла ТАСС са спасылкай на ізраільскія СМІ. Тысячы маніфэстантаў перакрылі ключавыя аўтамагістралі і галоўны міжнародны аэрапорт Ізраіля, пратэстуючы супраць спрэчнага праекта судовай рэформы. Па ацэнках ізраільскага тэлебачання, толькі ў акцыі пратэсту ў аэрапорце прынялі ўдзел да 12 тысяч чалавек. У цэнтры Тэль-Авіва і ў Іерусаліме праваахоўнікі выкарыстоўвалі вадометы, а ў Хайфе адбыліся сутыкненні паміж паліцыяі і пратэстантамі, якія заблакавалі аўтамабільны тунэль. На разгон дэманстрантаў у ізраільскай сталіцы была кінутая конная паліцыя. Паводле звестак медыкаў, у сутыкненнях на працягу дня пацярпелі мінімум дзевяць пратэстантаў і адзін паліцэйскі. Акцыі пратэсту аднавіліся ў Ізраілі з новай сілай пасля таго, як парламент



краіны зацвердзіў у першым чытанні першы з законапраектаў, якія адносяцца да прасоўваных ўрадам прэм'ер-міністра Біньяміна Нетаньяху змен у судовай сістэме.

Памёр пісьменнік Мілан Кундэра

Французскі пісьменнік чэшскага паходжання Мілан Кундэра, які праславіўся дзякуючы раману «Невыносна лёгкія быццэ», памёр ва ўзросце 94 гадоў. Пра гэта паведаміў чэшскі інфармацыйны тэлеканал СТ24. У 1975-м Кундэра пераехаў у Францыю, праз чатыры гады атрымаў грамадзянства гэтай краіны. «Ён быў адным з самых вядомых ураджэнцаў Чэхіі за мяжой. Неаднаразова згадваўся як кандыдат на Нобелеўскую прэмію па літаратуры», — адзначаецца ў паведамленні. Яго творы атрымалі шырокае чытацкае прызнанне, яны перакладзены на дзясяткі моў. Апошняя кнігай Кундэры, напісаная на чэшскай мове, быў раман «Неўміручасць», пасля якога ён пісаў па-французску. Адно са сваіх апошніх выступленняў (а заадно і зборнік эсэ, нататак і інтэрв'ю



«Мастацтва рамана») пісьменнік завяршыў бліскучай саміраініяй: «Мне час заканчваць. А то я ледзь было не заб'юся, што Бог смяецца, калі бачыць, як я думаю...»

Мінулы тыдзень стаў рэкордна спякотным за ўсю гісторыю назаранняў

На мінулым тыдні назаранняў рэкордна высокая тэмпература паветра ва ўсім свеце, паведаміла Сусветная метэаралагічная арганізацыя (СМА, спецыялізаваная ўстанова ААН). Паводле звестак дырэктара аддзела кліматычнай інфармацыі СМА Крыстафера Х'юіт, чакаецца, што Эль-Ніньё «яшчэ больш умацуе спякоту як на сушы, так і ў акіянах і прывядзе да больш экстрэмальных тэмператур і марскіх цэплавых хваляў». «Мы можам чакаць, што па меры развіцця Эль-Ніньё будзе больш тэмпературны рэкордаў, уздзеянне гэтай з'явы працягнецца да 2024 года», — сказаў эксперт, назваўшы такі сцэнарый «трывожнымі навінамі для планеты». Падкрэсліваецца, што рэкордна высокія тэмпературы паветра на сушы і ў акіяне могуць аказаць «патэнцыяльна разбуральнае ўздзеянне на эксістэмы і навакольнае асяроддзе».





«Спадарожнік» для жыцця: чым Фаніпаль прыцягвае мінчан



(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

Хуткі рост гэтага населенага пункта выклікае ў першую чаргу блізкасць да сталіцы. 80 парцягнёў праходзіць праз станцыю Фаніпаль за суткі. Чыгунка аддзяляе жылую зону ад прамысловай. Транспортная даступнасць зрабіла горад цэнтрам па размяшчэнні вытворчых магутнасцяў і базавай гаспадаркі, якія абслугоўваюць сталіцу і краіну ў цэлым.

Даехаць у Фаніпаль з Мінска проста. Ад станцыі метро «Інстытут культуры» на маршруты за 2,5 рубля шлях зойме прыкладна паўгадзіны. Па словах кіроўцы Сяргея, найбольшая загрузка выпадае на раніцу, калі людзі едуць на работу ў сталіцу, і вечар, калі вяртаюцца дамоў. Інтэрвал паміж маршруткамі — 10—15 хвілін. Альтэрнатыва — электрычка, квіток на якую каштуе 91 капейку.

Недалёка ад маладога горада знаходзіцца зона адпачынку «Пічч», матэль, кемпінг, дачныя участкі жыхароў сталіцы, самога Фаніпалю і ўсяго Дзяржынскага раёна. Вялікую тэрыторыю займаюць тут мікрараёны катэджна-сядзібнай забудовы.

Штогод у Фаніпалі адкрываюцца прадпрыемствы розных формаў уласнасці, новыя гандлёвыя пункты, культурна-забаўляльныя ўстановы, развіваецца сфера паслуг, растуць мікрараёны, мяняе аблічча старая частка горада.

У Фаніпалі працуе больш за 30 прадпрыемстваў, ёсць паліклініка, аптека, кемпінг, сувязі, натарыяльная кантора, юрыдычная кансультацыя, тры філіялы банкаў, дом быту, развітая гандлёвая сетка,

— Пераехала ў Фаніпаль з Мінска чатыры гады таму. Побач з маміным домам — школа і дзіцячы садок. Для жыхароў нашага мікрараёна адкрыліся кафэ, ёсць бізнес-цэнтр, у якім працуе цырульня, можна зрабіць пірсінг. У старой частцы Фаніпалю не так ажыўлена. Але і там цяпер таксама будуецца новае жыллё, — расказала Ларыса.

Другога суразмоўцу я спыніў калі паліклініка. Аляксандр — шматдзетны бацька. Яго сям'я зусім нядаўна пераехала за МКАД.

— У мяне атрымліваецца жыць у Фаніпалі і не глядзець у бок Мінска. Тут можна гуляць па лесе... У цэлым усяго хапае, — падзяліўся Аляксандр.

У жыцці за вялікімі горадамі ёсць нешта прыцягальнае, адзначаюць



міні-рынак, кафэ, кафетэрыі, камерцыйныя шапікі. У горадзе зарэгістравалі свае абшчыны прадстаўнікі трох канфесій.

Мясцовы Дом культуры нядаўна стаў лаўрэатам раённага агляду-конкурсу, тут вельмі папулярныя культурныя і творчыя ініцыятывы, музычная школа, гарадская бібліятэка. У фаніпальскіх гімназіі і сярэдняй школе навукаюцца больш за 2000 дзяцей. Дарэчы, школа славіцца лепшай у раёне спартыўнай залай з 28 трэнажорамі. Для малых фаніпальчан працуюць чатыры дашкольныя ўстановы.

ШТО ЛЮДЗІ КАЖУЦЬ

Днём тут нешматлюдна. Гэта звязана з тым, што мясцовыя жыхары, як правіла, працуюць у Мінску. Першую сваю суразмоўцу Ларысу я сустрэў недалёка ад крамы.

мясцовыя жыхары. Для Таццяны, напрыклад, відэочка, што ў Фаніпалі прадукты таннейшыя, ды і цэны ў сферы паслуг больш прыемныя.

— У Мінску жывуць дарослыя, а тут моладзь, з вокнаў заўсёды ахізьдыкі, крыкі дзяцей, народ больш лагодны, — дадае Таццяна.

ШТО БУДУЕЦА

Дэтальны план забудовы паўднёвай часткі горада-спадарожніка Мінска быў нядаўна вынесены на грамадскае абмеркаванне.

— 28 красавіка распрацоўшчыкі прадставілі праект жыхарам. Плошча горада-спадарожніка значна павялічыцца, — расказваў **старшыня Фаніпальскага гарвыканкама Уладзімір КАРАНЕВІЧ**.

На далучаных да Фаніпалю тэрыторыях узвядуць шматпа-

У тэму

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 22 мая 2023 года падпісаў Указ № 149, якім зацверджаны новыя рэдакцыі генеральных планаў гарадоў-спадарожнікаў Мінска — Смалявічаў, Фаніпалю і Рудзенска. У дакуменце вызначаны стратэгіі развіцця населеных пунктаў да 2035 года: з улікам сучасных тэндэнцый у горадабудаўніцтве.

— Былі перагледжаны асноўныя параметры развіцця гарадоў-спадарожнікаў, удакладнены тэрыторыі, вызначаны рост колькасці насельніцтва, які мы мяркуем, расказаў журналістам **намеснік старшыні Камітэта архітэктуры і будаўніцтва Мінскага аблвыканкама Аляксей НОВІКАЎ**. — У нейкіх гарадах ён быў перагледжаны з мэтай змяшэння. Гэта трэба, каб Смалявічы, Рудзенск і Фаніпаль не ператварыліся ў спальныя раёны сталіцы. А былі гарманічнымі гарадамі, зручнымі для пражывання, дзе створана і яшчэ ствараецца неабходная сацыяльная інфраструктура. Гэта бальніцы, паліклінікі, садкі, школы, спартыўныя ўстановы. Гэта і тэрыторыі для развіцця вытворчых прадпрыемстваў, стварэнне працоўных месцаў. У выпадку з Рудзенскам — стварэнне вялікай вытворчай зоны. Таксама мы пастараліся ўлічыць урбаністычныя працэсы, што асабліва актуальна для Рудзенска. Побач з пасёлкам даволі вялікія населеныя пункты, якія мы ўлічваем іключаем у адзіную сетку. Рассяляем людзей, задзейнічаем працоўныя рэсурсы, каб знізіць маятніковую міграцыю. Наша мэта — зрабіць усё магчымае, каб у гарадах-спадарожніках людзям было камфортна жыць і працаваць.

вярховыя дамы, прагледжаны грамадска-дзелавая, рэкрэацыйная зоны, індывідуальнае жыллё. Пляны будучы рэалізаваны ў два этапы: да 2030-га і да 2035 года.

— У нас ёсць праблемны ўчастак у раёне чыгуначнага пераезду, там пастаянна па раніцах узнікаюць заторы. Па праекце тут будзе пуцэпавод, пад якім пройдзе дарога. Зарэзерваваны пляцоўкі і пад будаўніцтва садка, школы. Але якія канкрэтныя аб'екты і дзе размесцяцца, пакуль дакладна не вызначана. Гэта перспектыва, — адзначыў кіраўнік горада.

Агульная плошча Фаніпалю павялічыцца амаль на траціну. Новы мікрараён зойме 203,5 гектара. Ён часткова знаходзіцца ў межах існуючай гарадской рысы, часткова — на землях Дзяржынскага раёна. Таксама ўключае тэрыторыю вёскі Падсосенне.

— За апошнія пяць гадоў у горадзе пабудаваны два дзіцячыя садкі. Праводзім рамонт дваровых тэрыторый, летась адрамантавалі дзевяць вуліц. Заменена вялікая колькасць водаправодаў, зрабілі дзве свідравіны, пабудавалі рэзервуар на дзве тысячы кубічных метраў. У інвестпраграму ўключаны рэканструкцыя ачышчальных збудаванняў, рамонт пешаходнага моста праз чыгуначныя шляхі. Будуецца фізкультурна-аздараўленчы комплекс, плануем да 1 верасня ўвесці яго ў эксплуатацыю, — распавёў Уладзімір Караневіч.

Сёння ў Фаніпалі пражывае каля 20 тысяч чалавек. Горад прырасце новабудоўлямі. У прыватнасці, пабудаваны жылы дом на 340 кватэр, сем дамоў для шматдзетных сем'яў, узводзіцца жылы комплекс «Сучасны» на 800 кватэр. 120 сем'яў ужо атрымалі ключы.

— У Фаніпалі з 18 студзеня прыступілі да будаўніцтва школы на 1050 месцаў, — дадаў Уладзімір Караневіч. — Новая ўстанова адукацыі будзе адпавядаць сучасным патрабаванням: 44 навучальныя класы, 20 кабінетаў і лабараторый, цёр, бібліятэка з чытальнай залай, музей, абедзенная зала на 350 месцаў, рэсурсныя цэнтры, універсальныя майстэрні, спартыўная, гімнастычная, гульнявая, актавая, канферэнц-зала, медыцынскія памяшканні і два басейны. Новую школу павінны здаць да 1 верасня 2024 года.

Цяпер праектуюцца паліклініка, а на месцы старой будзе школа мастацтваў. Вуліца Зялёная пашырыцца да чатырох палос. З'явіцца сучасная веладарожка, пешаходная дарожка, асвятленне. Будуецца паркоўкі з зарадкамі для электрамабільаў і відэаназіраннем.

— У новым мікрараёне пабудуем гандлёвы цэнтр і дамы для грамадзян, якія маюць патрэбу ў паліпціўна-жыллёвых умовах. Ужо здалі два дамы на 200 кватэр. У праекце — падземны праезд і пешаходны пераход. Плануем пабудавать парк, акультурыць вадаём, — падагульняў Уладзімір Караневіч.

**Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ,
фота аўтара.**



ЧАРОЎНАЕ МЕСЦА СІЛЫ

Можна толькі паспачуваць тым, хто праводзіць лета ў душнай гарадской кватэры. І не таму, што замест вясковага аддачынку людзі аддаюць перавагу аквапаркам, летнім кафэ, атракцыёнам і іншым, выключна гарадскім, забавам.



Проста хапае сярод сучасных беларусаў тых, каго нішто не звязвае з вёскай. У горадзе жывуць іх бацькі, даўно тут прапісаліся і дзядулі з бабулямі, пра лепішча таксама ў свой час не было каму паплаціцца. Вось і радуецца сучасныя дзеці карове, якую бачаць так рэдка, як жырафа ў запарку, і здзіўляюцца, як з маленькага зярнятка можа вырасці агурок або гарбуз.

Мне пашчасціла нарадзіцца ў вёсцы. Сюды, на малую радзіму, па магчымасці вырываешся з мітуслівай сталіцы. Да бацькоў спяшаешся ў любы час года, аднак летам жаданне часцей і на большы тэрмін застацца ў вёсцы чамусьці ўзмацняецца. Вось і гэтым разам замест замежных курортаў і айчынных здраўніц аддалі перавагу невяліччай вёсцы на Гродзеншчыне. Менавіта тут мае месца сілы. Менавіта тут адпачываеш напоўніцу.

Хоць у маім дзяцінстве летам у вёсцы было не да аддачынку. Акрамя ўласнага агарода былі яшчэ і палаткі, замацаваныя за кожнай сям'ёй. На сотках, як мы іх называлі, расла бульба і буракі. Палоць іх за лета даводзілася не аднойчы. Восенню з'яўляліся іншыя клопаты — ураджай трэба было ўбраць і спарадкаваць.

Лета майго дзяцінства — гэта перш за ўсё ягады. Акрамя садовай маліны ды вішні, якія трэба было своечасова аббраць ды нешта з іх зрабіць, штораніцы хадзілі з мамай у лес. Спачатку збіралі суніцы, потым — чарніцы. Калі сваёй маліны было мала, хадзілі па лясную. Елі ягады не шкадуючы. Кампаты ды варэнні мама ставіла тады, калі мы з братам на ягады ўжо глядзець не маглі.

Нарыхтоўкі вяліся на працягу ўсяго лета. Не паспелі скончыцца ягады — браліся за агуркі, гарошак, памідоры, перцы. У жніўні тазікам наразалі салаты — запас на зіму ствараўся грунтоўны. І на кожным этапе работы мне як дзячынцы даводзілася дапамагаць. У бацькі з братам хапала свайго клопату.

Вядома, «рабаўладальніцтва» ў сям'і ніколі не было. Знаходзілі час і на тое, каб пакупацца ў возеры ці рэчцы — вадаёмаў, чыстых і бяспечных, побач хапала. Гэта было, як правіла, днём: на санчапёку бацькі працаваць не дазвалялі. Увечары, у выхадны дні, мы з дзядзючамі хадзілі на танцы: то ў сваю вёску, то па чарзе — у дзве суседнія.

Здаваецца і яшчэ адна летняя традыцыя. У той час, як некаторыя збіраліся ў летнікі ці да мора, мы з мамай складвалі самыя прыгожыя сукенкі ў сумкі і планавалі паездку да маіх гарадскіх бабулі і дзядулі. У Баранавічы ехалі на цягніку. Гэта быў цэлы рытуал з перакусам і добрай кнігай. У горадзе бабуля Марыя і дзед Валодзя песьцілі адзіную унучку як маглі. Вадзілі мяне па парках ды запарках, кафэ і крамах, якія дагэтуль я бачыла толькі па тэлевізары, набывалі мне прыгожыя і, відаць, няяныя прадметы гардэробо, кармілі прымсмакамі, якія звычайна з'яўляліся на стале толькі ў святочныя дні. Адным словам, у той час, калі многія мае сябры з горада ехалі ў вёску, я не магла дачакацца лета, каб пагасцяваць у сваіх гарадскіх бабулі ды дзядулі.

У вясковай — дзядулі Івана і бабулі Тарэсы — была свая атмосфера. У іх невялікай хаце збіралі ўсе чатыры ўнучкі, зрэдку, але пад'езджалі і старэйшыя браты. Размовы каля кастра да ночы, адпачынак на лясным возеры, самыя духмяныя бабуліны бліны з мачанкай або варэннем з толькі што назбранных суніц...

Што будучы ўспамінаць нашы дзеці, якія днямі сядзяць у тэлефонах ды камп'ютерах?!

У нашай вёсцы, на шчасце, такіх амаль не сустранеш. Безумоўна, тэлефоны ды камп'ютары ў дзядзю, асабліва гарадскіх, ёсць. Але іх яны пакідаюць дома: на свежым паветры хапае чым заняцца. Мой Арцёмій не паспее вочы расплюшчыць — хутчэй на вуліцу. Пакуль старэйшай дзядзю, з якімі ён бабівч час, яшчэ спяць, яны з дзедам Іванам пойдучы на агарод, паядучы гарошку, ягад. Крыху пазней, ужо з бабуляй Ірай, назбіраючы агуркоў ды прыносяць у хату. Пасля будучы гульні з дзедзімі, катанне на веласіпедах, будаўніцтва «логава» (так маліны называюць ці то шалаш, ці то домік), іншыя забавы — і так да самага вечара. Бабуля з дзядулем па некалькі разоў будучы клікаць унучка спаць у хату, потым — на вярчу і карміць самімі смачнымі блінамі з варэннем са свежых ягад... І так, хочацца верыць, яшчэ шмат гадоў. У выніку наш гарадскі ўжо хлопчык, калі вырасце, будзе добра ведаць, што такое вёска. І, спадзяюся, некалі прывязе туды сваіх дзядзю, для якіх гэты найцудоўнейшы куточак Гродзеншчыны стане ўласным месцам сілы.

Вераніка КАНЮТА.

Выпуск № 12 (215)

Саліст Музычнага тэатра Антон ЗАЯНЧКОЎСКІ:

Тыя, хто побач

«Ірына мне спадабалася з першага погляду»

Менавіта так калегі характарызуюць сям'ю заслужаных артыстаў Беларусі Ірыны і Антона ЗАЯНЧКОЎСКІХ. Біліскупчыя на сцэне, яны вельмі цікавыя і ў жыцці. Пра такіх жанчын, як Ірына, кажуць: агонь — яркая, эмацыянальная. Антон — спакой і грунтоўнасць. У іх вялікі тэатральны стаж, але пры гэтым захаваліся трапяткія адносіны да сцэны. Зрэшты, гутарылі мы больш аб сямейным жыцці. І, ведаеце, часам жэсты гавораць больш, чым словы. За размовай то Ірына, то Антон як бы міжволі дакраналіся адзін да аднаго, а яшчэ ў іх вачах было столькі пяшчоты і захаплення!.. Перш чым сустрэцца ў адным тэатры, кожны з іх прыняў сур'ёзныя рашэнні ў сваім жыцці. Антон вучыўся ў Львоўскім вышэйшым ваенна-палітычным вучылішчы, але пайшоў адтуль пасля першага курса. Ірына развілася з мужам, жыла і працавала ў Рызе, а потым прыехала ў Мінск.

— Раскажыце аб сваім жыцці да лёсавызначальнай сустрэчы...

Антон Заянчкоўскі (А. З.): Я родам з Гродна і пасля заканчэння школы паступіў у мясцовае педвучылішча, разумеючы, што гэта для мяне першая прыступка ў атрыманні музычнай адукацыі. Гэта заўважыў і наш ваенрук, які параіў ехаць паступаць у Львоў: маўляў, будзеш потым кіраўніком Дома афіцэраў. Я нават не ведаў пра такое вучылішча. У час вучобы было мала музыкі, а шмат стравай падрыхтоўкі, што мяне зусім не задавальняла.

Пасля вяртання ў Беларусь мне пашанцавала: паступіў у Мінскае музы-



Разам на сцэне і ў жыцці.

нае вучылішча, маім педагогам быў Адам Асманавіч Мурзін, ён і прывёў у наш тэатр.

Ірына Заянчкоўская (І. З.): Я нарадзілася ў цяперашнім Екацяр'нбургу, хоць у сям'і ёсць беларускія карані. Мае бацькі — артысты, таму сям'я пакалясіла па СССР. Вучылася ў ГІТІСе, вытрымаўшы вялізны конкурс. Многія бацькі настройваюць дзяцей толькі на поспех. Мае ж далі разуменьне, што калі не паступіў, то гэта не канец свету, для іх я ўсё

роўна буду любімай дачкой, а не няўдачлівай.

Цяпер думаю, што паспяхалася выйсці замуж, прыняўшы, як гэта часта бывае, закаханасць за каханне, гледзячы на партнёра скрозь ружовыя акляры. Мне здавалася, што трэба і дзіця нарадзіць хутэй, таму што, не маючы досведу мацярынства, не змагу пераканаўча іграць шматлікія ролі. Але сямейнае жыццё не складалася, і мы развішліся.

(Заканчэнне на 3-й стар. «СГ».)

Ваша здароўе

КУДЫ ВОЧЫ ГЛЯДЗЯЦЬ

Прагрэсіўныя акуляры і начныя лінзы для добрага зроку

Як адбілася лічбавая эпоха на нашым зроку? Што такое прагрэсіўныя акуляры? Чаму спецыяльныя ўсё часцей рэкамендуюць начное нашэнне лінзаў? Гутарым пра гэта з доктарам медыцынскіх навук, прафесарам кафедры адтальмалогіі БелМАПА Вікторыяй КРАСІЛЬНІКАВАЙ.



— ХХІ стагоддзе кардынальна змяніла нашу штодзённуюнасць — яе ўжо немагчыма ўявіць без камп'ютара і разнастайных гаджэтаў. Ці можна сказаць, што новая рэальнасць негатыўна адбілася на зроку дарослых і дзяцей?

— Я не стала б рабіць такія высновы. Маштабаў эпідэміі сітуацыя не набыла. Як ні дзіўна, прырода прыкладна гэтак жа, як і раней, размяркоўвае працэнтныя суадносіны людзей з міяпіяй, дальназоркасцю, касавокасцю, астыгматызмам. Рост разнастайных парушэнняў зроку тлумачыцца павелічэннем працягласці жыцця, старэннем насельніцтва. Але разам з тым нельга не прызнаць — гаджэты не дадалі сучаснікам здароўя. Калі размерна доўга глядзець зблізка на экран смартфона, планшэта, ноўтбука і г. д., развіццё

міяпіі непазбежнае. Сёння ўжо 50% школьнікаў мае ананалі рэфракцыі. Новая лічбавая рэальнасць прывяла да большай піпадынаміі, а яна паскарае старэнне арганізма.

Не прамаргаць глаўкому

— Ці прада, што з узростам катаракта развіваецца ва ўсіх без выключэння?

— Памутненне і зацвярдзенне хрусталіка пасля 40 гадоў пачынаецца ва ўсіх, але гэта не значыць, што катаракта непазбежная. Ёсць шчасліўчыкі, якія дажываюць да 90 гадоў, не маючы істотных праблем са зрокам. А ёсць прыклады, калі ў 30-гадовых пазуляюцца змены ў хрусталіку, і гэта можа прывесці да развіцця катаракты.

— Катаракта паспяхова лечыцца? Якія метады пры дадзеным дыягназе найбольш эфектыўныя?

— Сёння можна вярнуць пацыенту зрок незалежна ад стадыі катаракты. Залаты стандарт сучаснай медыцыны дапамогі пры такім дыягназе — замена ўласнага хрусталіка штучным. Калі захворванне не спалучаецца з паталогіяй сятчаткі, павышэннем унутрывочнага ціску, памутненнем рагавіцы, то пасля лячэння вастрыня зроку можа стаць нават вышэйшай, чым была.

(Заканчэнне на 8-й стар. «СГ».)

Давай дамовімся!

КАНФЛІКТ — У ІНТЭРНЭЦЕ, РАШЭННЕ — У РЕАЛЬНАСЦІ

Як «разруліць» спрэчкі з дапамогай медыяцыі, TikTok і коміксаў

Медыяцыя дапамагае не толькі вырашаць спрэчкі мірам, але і прадухіляць іх узнікненне, а яшчэ вучыць адказнасці. Тэхнікі медыяцыі, асабліва аднаўленчыя, дазваляюць разабрацца з праблемай, якая яшчэ толькі ствараецца, то-бок рабіць прафілактыку канфлікту. Гэтыя і іншыя магчымасці медыяцыі на прыкладзе канкрэтных гісторый з жыцця абмяркоўваліся нядаўна на VI фестывалі «Медыяцыя будучыні для школьнікаў і студэнтаў».



дырэктара Цэнтра «Медыяцыя і права». — Дзве студэнткі, якія ўжо год адвучыліся ў БНТУ і медуніверсітэце, а дагэтуль практыкавалі медыяцыю ў школе, выказалі жаданне стварыць службы медыяцыі ў сваіх ВНУ. І гэта цудоўна, што ініцыятыва на распаўсюджванне медыяцыі ідзе не ад дарослых, а ад моладзі. А некаторыя дзяліліся гісторыямі з уласнага жыцця, якія медыяцыя дапамагла ім ператварыць у хулігану, якія не толькі вырашалі праблемы сілавымі метадамі, але і правакавалі іх, — у правадніку медыяцыі і шукальніку мірных шляхоў для выйсця з канфлікту.

Цікава, што падчас разбору гісторый з практыкі, з якімі працавалі самі школьнікі, паміж маладымі людзьмі пачалася дыскусія, якая была б вырашана, праблемную сітуацыю, якая узнікла, па-іншаму. Такім чынам, госці, што трапілі на фестываль упершыню, убачылі, як працуе медыяцыя. — Гэта не проста набор правільных фраз і прыгожых учынкаў, а дакладныя сітуацыі, з якімі ўжо разабраліся і вырашылі праблему. Фактычна, мы маем ужо гатовыя медыятараў, хоць пакуль яшчэ і вучняў 7—9-х класаў, заўважыла спецыяліст:

— У кожнай школе медыяцыя развіваецца па-рознаму: дзесьці ўжо зладжана працуюць службы са школьнай медыятараў, дзесьці яны толькі на пачатку шляху, а некаторыя ўстанова выступаюць як рэсурсныя цэнтры, што прыходзяць на дапамогу ў вырашэнні канфлікту ў тых школах, дзе ўвогуле няма службы медыяцыі.

Падчас фестывалю прайшла і навукова-практычная канферэнцыя для студэнтаў і маладых вучоных «Медыяцыя як альтэрнатыўны спосаб бяспекі ў інтэрнэце», па выніках якой будзе выдадзены зборнік тэзісаў і дакладаў для электроннай бібліятэкі БДЭУ.

Бяспечныя паводзіны і абароненыя звесткі

Ёсць розныя тыпы канфлікту: паміж самімі вучнямі, паміж школьнікамі і настаўнікамі, на-

вучэнцамі і бацькамі. Аднак усё часцей узнікаюць праблемы, якія выдзяляюцца ў асобную катэгорыю: канфлікты ў інтэрнэце. Так што галоўная тэма сёлета фестывалю — «Канфлікты ў сеціве і магчымасці медыяцыі ў іх вырашэнні» — абрана невыпадкова, бо пераважная большасць праблем, якімі разглядаюць у школах, менавіта з інтэрнэту.

— Не той фотаздымак размясціў, не так паставіў лайк, не спытаў на нешта дазвол, выставіў фота чужой банкаўскай карткі, выклаў нейкую інфармацыю з прыватнага жыцця, расказаў булінг у чатах месенджараў... Гэтыя і іншыя анлайн-праблемы і правапарушэнні, якія адбываюцца шляхам выкарыстання сеціва і чатаў, вельмі распаўсюджваюцца і пераносяцца з інтэрнэту ў рэальнае жыццё, — падзялілася Ірына Арлоўская. — І сёлета на фестывалі, калі мы апрацоўвалі такую тэхніку медыяцыі, як «кругі згуртавання», што прымяняецца, калі ў канфлікце шмат удзельнікаў, упершыню ўвялі экспертаў Нацыянальнага цэнтра абароны персанальных даных (НЦАПД). Кожная з пяці груп круга з дапамогай экспертаў выпрацавала свае правілы бяспечных паводзін у сеціве, якія трэба вытрымліваць. І на наступным фестывалі мы пабачым, якія яны змаглі ўжываць гэтыя правілы на практыцы.

Апроч таго, дзеці даведліся, што такое персанальныя даныя, якія трэба абараняць іх, чаму неабходна беражліва ставіцца да асабістых звестак сваякоў, сяброў і нават незнаёміцаў, якую інфармацыю трэба ўзгадняць, а якую — не.

— Разам са школьнікамі мы разбіралі розныя выпадкі, калі могуць узнікаць рызыкі абароту персанальных даных. У прыватнасці, звесткі, змешчаныя ў TikTok, дзе збіраюцца ў тым ліку і біямет-



рычныя даныя карыстальніка: яго голас і выява, якія пасля заўважваюцца ў гэтай сацсетцы, — расказала пра ўдзел у фестывалі **Вольга ШЫБКО, намеснік начальніка ўпраўлення адукацыйных паслуг і сувязяў з грамадскасцю НЦАПД.** — Вучні зацікавіліся тэмай

выкарыстання і распаўсюджвання чужых персанальных даных. Яны падзяліліся сапраўдымі гісторыямі, калі нехта іншы выкарыстоўваў іх асобу як падменную і ствараў фэйкавыя акаўнты, у прыватнасці для знаёмстваў. І часам гэта заканапалася прыцягненнем вінаватага да адказнасці.

Адным з практычных вынікаў фестывалю сталі ролікі для TikTok на бяспечныя і правільныя паводзіны ў сеціве, якія знялі ўдзельнікі. Цяпер з устаноў адукацыі абмяркоўваецца ідэя, каб гэтыя ролікі змяшчаліся ў фае школ як наглядны дапаможнік.

Стваральнікаў найлепшага роліка запрасілі ў НЦАПД на экскурсію, дзе ім расказалі, што робіцца для абароны персанальных даных беларусаў.



— Ад іх мы атрымалі запыт, што школьнікам неабходны дзіцячы кантэнт для прававой адукацыі дзяцей і іх бацькоў. Некаторыя падлеткі скардзіліся, што ў сацыяльных сетках іх матуль «гуляе» відэа, дзе адзін хлопчэц яшчэ маленькім сядзіць на гаршку, другі — без штаноў скача па лужынах. Падлеткам не вельмі прыемна, што такія інфармацыя пра іх ёсць у сеціве, — падзялілася прадстаўніца цэнтра. — На жаль, бацькі сапраўды не заўжды з разуменнем ставяцца да распаўсюджвання даных сваіх дзяцей. На сайце нашага цэнтра створаны раздзел «Дзеці аб персанальных даных», дзе мы змяшчаем карысны кантэнт для моладзі. Супрацоўніцтва, безумоўна, будзе працягвацца, ужо ёсць запрашэнні ў школы, дзе працуюць службы медыяцыі, каб раскажыць дзецям пра пытанні лічбавай гігіены і кібер-бяспекі. Практыка «кругоў згуртавання» паказала, што сумесна з дзецьмі можна выпрацоўваць цікавыя рашэнні для пераадолення канфлікту і наладжваць такую нетрывіяльную вучобу.

— Ад іх мы атрымалі запыт, што школьнікам неабходны дзіцячы кантэнт для прававой адукацыі дзяцей і іх бацькоў. Некаторыя падлеткі скардзіліся, што ў сацыяльных сетках іх матуль «гуляе» відэа, дзе адзін хлопчэц яшчэ маленькім сядзіць на гаршку, другі — без штаноў скача па лужынах. Падлеткам не вельмі прыемна, што такія інфармацыя пра іх ёсць у сеціве, — падзялілася прадстаўніца цэнтра. — На жаль, бацькі сапраўды не заўжды з разуменнем ставяцца да распаўсюджвання даных сваіх дзяцей. На сайце нашага цэнтра створаны раздзел «Дзеці аб персанальных даных», дзе мы змяшчаем карысны кантэнт для моладзі. Супрацоўніцтва, безумоўна, будзе працягвацца, ужо ёсць запрашэнні ў школы, дзе працуюць службы медыяцыі, каб раскажыць дзецям пра пытанні лічбавай гігіены і кібер-бяспекі. Практыка «кругоў згуртавання» паказала, што сумесна з дзецьмі можна выпрацоўваць цікавыя рашэнні для пераадолення канфлікту і наладжваць такую нетрывіяльную вучобу.

— Такія тэхнікі добра ведаць і практыкаваць настаўнікам, якія будуць працаваць у класах, што фарміруюцца нанова. Гаворка пра пяты і дзясятыя класы, дзе можна многія праблемы папярэдаць і дапамагчы настроіць клас на добрыя стасункі. Мы хочам апрабаваць іх у гэтым навуковым годзе, а на наступным фестывалі — разабраць вынікі, так што наперадзе, як і раней, шмат работы.

Намалой сітуацыю! Папярэдзь канфлікт!

Сярод удзельнікаў фестывалю ўпершыню былі і прадстаўнікі Следчага камітэта, якія на практыцы — праз тэлефоны ўдзельнікаў — паказалі, які можна адшукваць іх уладальнікаў па інфармацыі, што яны пакінулі ў сеціве, і расказалі пра адказнасць, якая

наступіць за супрацьпраўныя дзеянні.

— Пастасункаў са спецыялістамі юныя ўдзельнікі адрваліся крэатыўцы ў Майстэрню коміксаў, дзе намалевалі правілы паводзін у сеціве, якімі таксама можна падзяліцца з іншымі, — дадала намеснік дырэктара Цэнтра «Медыяцыя і права». — У карцінах яны паказалі, якія бываюць правапарушэнні, якая адказнасць настае за іх, што можа зрабіць медыятар для вырашэння канфлікту. Пры гэтым мы заўжды падкрэсліваем, што медыятар не можа замяніць сабой следчага, суддзі і іншых удзельнікаў крымінальнага працэсу. Аднак медыяцыя дапамагае зменшыць эмацыянальнае напружанне паміж правапарушальнікам і ахвярай і дазваляе пацярапаваць не перайсці мяжу, за якой ён сам стане правапарушальнікам. З дапамогай медыяцыйных тэхнік правапарушальнік можа ўсвядоміць,



што ён зрабіў кепска і няправільна, і сам прапануе шляхі для загладжвання прычыненай шкоды. Як мінімум, шчыра папросіць прабачэння або наладзіць стасункі ў класе так, каб ахвяраў булінгу прынялі іншыя і спынілі іх.

Тры найлепшыя работы-коміксы будуць удасканалены і надрукаваны ў электронным і папяровым выглядзе з дапамогай Дзіцячага фонду ААН (ЮНІСЕФ) у Беларусі, які заўжды актыўна ўдзельнічае ў фестывалі. А цяпер стане стваральнікам такога дапаможніка, які дазволіць наглядна раскажыць аб праблемах і медыяцыйных шляхах іх вырашэння.

Пры гэтым адна з задач фестывалю — уключэнне ў дзейнасць медыятараў такіх тэхнік, як прафілактыка, то-бок папярэджанне жыццёвых канфліктных сітуацый і кібер-булінг. Гэтую арганізатары таксама ўдзяляюць пільную ўвагу, укладладніла Ірына Арлоўская.

— Такія тэхнікі добра ведаць і практыкаваць настаўнікам, якія будуць працаваць у класах, што фарміруюцца нанова. Гаворка пра пяты і дзясятыя класы, дзе можна многія праблемы папярэдаць і дапамагчы настроіць клас на добрыя стасункі. Мы хочам апрабаваць іх у гэтым навуковым годзе, а на наступным фестывалі — разабраць вынікі, так што наперадзе, як і раней, шмат работы.

Ірына СІДАРОК, Фота дадзена Цэнтрам «Медыяцыя і права».

«Ірына мне спадабалася з першага погляду»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

Да мяне ў Рыгу прыезджала цётка, каб дапамагчы з дзіцем, аднак ёй гэта было нялёгка, бо падводзіла здароўе. На той час мае бацькі працавалі ў Мінску ў нашым тэатры, і я прывезла ім унука. Пры першай жа магчымасці мчалася з Рыгі ў Мінск, але заўважыла, што сын мяне крыху забывае. Тады прыняла рашэнне пераехаць у Мінск — у тэатры былі вакансіі, і я паспяхова прайшла конкурс.

— Пра вашу сустрэчу ў тэатры ходзіць легенда, многія цытуюць фразу Ірыны: «Я старэйшая, была замужам і ў мяне ёсць сын». А пры якіх абставінах яна прагучала?

А. 3.: Ірына мне спадабалася з першага погляду. Але ўсё не было нейкага зручнага выпадку пачаць знайомства. І вось у тэатры капуснік, мы танцуем, я і кажу: «Выходзьце за мяне замуж». У адказ і прагучала знакамітая фраза. Мне яна спадабалася! Я зразумеў, што Ірына цудоўна іграе на сцэне, а ў жыцці вельмі шчыры чалавек і добрая мама. Выдатныя якасці для будучай жонкі! А розніца ва ўзросце, дарэчы, хутка нівеліруецца.

І. 3.: Мне таксама Антон спадабаўся, як толькі з'явіўся ў тэатры. Дарэчы, ён паводзіў сябе як вельмі дарослы чалавек. Было нейкае разыходжанне з пашпартным узростам і яго сур'ёзнасцю, здольнасцю ўзяць на сябе адказнасць. Для мяне прапанова аказалася нечаканай. Я прыняла гэта як дадзенасць, ніякага бляску ў вахач не было.

— Колькі часу доўжыўся перыяд залічэнняў?

І. 3.: Дзесяць год я прыглядалася да Антона.

А. 3.: Як таго і не было перыяду залічэнняў, мы ўвесць час у тэатры, побач. Адносіны развіваліся вельмі натуральна.

«Антон за кулісамі глядзеў спектаклі з маім удзелам і мог абуралася: маўляў, ужо занадта пшчотныя паводзіны ў цябе з партнёрам!»

—Ірына, да моманту ўступлення ў шлюб з Антоном вы ўжо былі вядомай актрысай, да таго ж прадстаўніцай тэатральнай сям'і. Як вырашылі перайсці на прозвішча мужа?

І. 3.: А гэта добрае пытанне! З-за новага прозвішча публіка «губляе» актыву. Гэта цяпер ёсць сайт, там уся інфармацыя пра нас. А тады людзі глядзелі



Сям'я ў зборы.

ў афішы, тэлефанавалі ў тэатр і ўдакладнялі, хто будзе заняты ў тым ці іншым спектаклі. Што хаваць, прыемна, калі глядзец тэлефанавалі і абураліся: «Куды падзелася Ірына Лінкевіч?» А ім адказвалі, што яна стала Заянчкоўскай. А як вырашылася? Мусіць, было прадчуванне, што наш саюз — гэта ўжо назаўжды, тады лагічна мець адно прозвішча.

«У нас няма мэты падрыхтаваць будучых артыстаў, хоць нехта, магчыма, і выбера гэтую прафесію. Галоўнае — дапамагчы бацькам сфарміраваць усебакова развітую асобу».

— Ірына, як вы рыхтавалі сына Антона да таго, што ў вашым жыцці з'явіцца яшчэ адзін Антон?

І. 3.: Я рыхтавалася, прадумвала, што і як растлумачыць сыну. А ён ніякіх пытанняў не задаваў. Вырасла, што яго ўсё задавала.

— Ёсць такая фраза: калі кахаеш мяне, пакахаеш і маё дзіця. Як быццам дзіця — гэта дадатак да дарослага, а не самастойнай асобы. Як у вас, Антон, складаліся адносіны з Антоном-малодшым?

А. 3.: Думаў, галоўнае, каб дзіця мяне прыняло. А я як дарослы чалавек здолею кіраваць сваімі пачуццямі і эмоцыямі. Нам пашанцавала, што Антон быў малы. Магчыма, у падлеткавым узросце такія змены ў сям'і ўспрымаюцца цяжэй. У нас усё неяк добра склалася, я лічу яго сваім сынам.

І. 3.: — Калі Антону-малодшаму было дваццаць гадоў, раптам патэлефанаваў яго біялагічны бацька. Кажэ: «Сын, я жыву ў Амерыцы,

у мяне ўсё выдатна, прыедзь». Сын адказаў, што ў яго ёсць бацька — гэта той, хто яго выгадаваў і выхаваў. Ну і калі біялагічнаму бацьку ён не быў цікавы дваццаць гадоў, то цяпер ён не цікавы сыну. Антон гэта сказаў без усякай падрыхтоўкі, я зразумеў, што ён даўно ўсё для сябе вырашыў.

— У вас ёсць яшчэ і малодшы сын Цімафей. Як складаліся адносіны паміж хлопчыкамі?

А. 3.: Як у братаў. Мне здаецца, што ўсе гэтыя моманты «чыё дзіця па крыві» хвалююць у большасці дарослых, і тое не ўсіх. А дзецям галоўнае — быць любімымі і жаданымі.

— Вашы сыны выраслі «за кулісамі»?

І. 3.: Старэйшы — так, а калі з'явіўся малодшы, мая мама ўжо менш была занятая ў тэатры, таму мела магчымасць дапамагчы нам.

— Ірына, а вы колькі часу правялі ў дэкрэтных водпусках?

І. 3.: Па паўгода з кожным дзіцем. Лічу, што больш нельга, бо актыву забудуць. Мне пашанцавала, бо мне дапамагалі бацькі са старэйшым сынам. А з Цімафеем увогуле не было праблем. Антон — выдатны бацька! Ён у той час працаваў і вучыўся ў Акадэміі музыкі, а, прыйшоўшы дадому, мог і п'ялёнкі памыць. Так, мы яшчэ карысталіся п'ялёнкамі, таму што памперсы былі дастаткова дарагія.

— Сыны не пайшлі па вашым прафесійным шляху?

А. 3.: Мы з тых бацькоў-артыстаў, якія любяць сваю прафесію, але і ведаюць усё не цяжкасці, таму сваім дзецям такога лёсу не жадаюць. Мы ім далі свабоду выбару.

І. 3.: Антон абраў лінгвістычны ўніверсітэт, пасляхова паступіў, скончыў, задаволены сваёй працай.

А. 3.: Цімафей скончыў эканамічны каледж, папрацаваў крыху па спецыяльнасці і сказаў: не маё. Скончыў курсы барбераў, набыў інструмент, працаваў і быў вельмі класным майстрам. А потым захапіўся IT, падвучыўся і цяпер працуе ў сферы высокіх тэхналогій. Гэта нармальна, калі малыды чалавек сябе шукае, спрабуе на практыцы.

— Ці вядома вам пачуццё рэзонасці?

І. 3.: Першы час было цяжка. Антон за кулісамі глядзеў спектаклі з маім удзелам і мог абуралася: маўляў, ужо занадта пшчотныя паводзіны ў цябе з партнёрам! Але ён гэта перарос. А для мяне галоўнае, каб у рэальным жыцці не было падстаў для рэзонасці.

А. 3.: Сям'і артыстаў можа атруціць жыццё прафесійнага рэзонасці. Мы яе, на шчасце, не ведаем. Наадварот, радуемся поспеху адно аднаго. Не бывае ў нас і творчых рознагалоссяў, супадаюць погляды на працтынанне той ці іншай ролі.

— А пакрытыкаваць можае адно аднаго?

І. 3.: Мусіць, можа, але імкнёмся не даходзіць да такой стадыі. У тым, што ў нас адна прафесія — вялікая перавага. Мы бацьмы і чую адно аднаго з боку, і калі заўважаем шурпатасці, гаворым пра гэта, займаемся, каб добра гукаць.

— Акрамя працы ў тэатры, вы яшчэ і педагогі. Для вас гэта дадатковы заробак ці нешта буйнае?

А. 3.: Вядома, грошы не лішнія. Для мяне важнае выкладанне ў педагагічным універсітэце яшчэ і таму, што ў самога былі выдатныя педагогі, плюс вопыт і хочацца падзяліцца гэтым са студэнтамі. У Беларусі добрыя традыцыі ў музычнай адукацыі, багатая тэатральная гісторыя, і мне хочацца прыкласці рукі да таго, каб усё гэта захавалася і развівалася. Імкнуся пераадолець нейкі нігілізм моладзі, навучыць яе бачыць свет ва ўсіх яго праявах.

«Я зразумеў, што Ірына цудоўна іграе на сцэне, а ў жыцці вельмі шчыры чалавек і добрая мама. Выдатныя якасці для будучай жонкі!»

І. 3.: Мяне запрасілі па ставіць спектакль з дзецімі ў Сямейным цэнтры Наталлі Дунавай. І некай уцягнулася, выкладаю дзеткам акцёрскае майстэрства. У нас няма мэты падрыхтаваць будучых артыстаў, хоць нех-

та, магчыма, і абярэ гэтую прафесію. Галоўнае — дапамагчы бацькам сфарміраваць усебакова развітую асобу. Гэтыя дзеткі ў такім жа ўзросце, як мая ўнучка. З імі вельмі цікава, у іх адкрытыя светлыя душы. Адбываецца неверагодны абмен энергіяй: у нейкі момант здаецца, дзеці выцягнулі з цябе ўсе сокі, праходзіць хвіліна — і ты разам з імі спываеш і танчыш.

— У вас адна ўнучка?

І. 3.: Пакуль толькі Антон-малодшы падарыў унучку і ўнучку. У іх розніца пяць гадоў. Унучка вельмі хацела браціка, а калі ён з'явіўся, трохі засмуцілася, што «ён не ходзіць і не размаўляе», але мы ёй дружна растлумачылі, што трэба крыху пачакаць. І цяпер яна дапамагае бацькам, каб брацік хутчэй вырас.

— Як вы размяркоўваеце хатнія абавязкі?

І. 3.: Вельмі проста: у каго ёсць час, той і робіць.



Вяселле Ірыны і Антона.

Люблю, калі Антон гатуе — вельмі смачна!

— А хто захаваўнік сямейнай казны?

А. 3.: У нас такі класічны варыянт, калі муж частку грошай аддае жонцы. Усе закупкі, якія датычацца дома, плануе Ірына. Мая сфера адказнасці — аўтамабіль.

— Калі запланавана набыццё буйной рэчы, чаму вы аддаеце перавагу: напружыцца і зарабіць або эканоміць?

А. 3.: Заробак артыста мала залежыць ад яго жаданняў. І ў тэатры, і ў зборных канцэртах склад артыстаў — гэта выбар рэжысёра. Мы не эканомім, але імкнёмся рацыянальна размяркоўваць грошы. Ірачка вельмі хацела кава-машыну. Варыянты такія: некалькі месяцаў кладзець пэўную суму ў шкатулку ці купляем тэхніку ў растэрміноўку. Выбралі апошні варыянт, вельмі зручна: ужо карыстаемся і паступова плацім. Галоўнае — не губляць галаву, калі рэклама заклікае: куп-

ляй сёння — плаці заўтра, а ацаніць свае магчымасці.

— Як і дзе вы любіце адпачываць?

І. 3.: З дзяцінства люблю вандроўкі. Бацькі бралі з сабой на гастролі, і я памятаю, што да таты ўсё прыходзілі і пыталіся: што паглядзець у гэтым горадзе. У Савецкім Саюзе артысты любілі гастролі, таму што мы выязджалі ўсім тэатрам, і калі ў цябе няма спектакля, ты — турыст, які да таго ж атрымлівае сутачныя. Цяпер усё не так, мы прыедзем толькі да свайго спектакля.

«Прыемна, калі глядзец тэлефанавалі і абураліся: «Куды падзелася Ірына Лінкевіч?» А ім адказвалі, што яна стала Заянчкоўскай».

Для нас адпачынак — гэта мора. Кожны год бываем у Сочы, у нас там сваякі, ёсць дзе спыніцца. Часам нам гораваць, маўляў, што гэта за адпачынак, вы там самі гатуеце, прыбраеце. Але мы любім пазнавальны турызм, а гэта магчыма, калі ты бачыш горад не з акна аўтобуса ці шпацыруеш з экскурсаводам, а калі сам выбіраеш, куды табе ісці. Як цікава пагутарыць з людзьмі на рынку — там спраўднае жыццё!

А. 3.: Так, мне таксама падабаецца адпачынак, як раней казалі, «дзікуном». «Усё ўключана» для нас вельмі сумна.

Нам падабаецца, што кіраўніцтва тэатра вядзе актыўную гастрольную дзейнасць па Беларусі. Для людзей, якія жывуць у райцэнтры, аграгарадку і нават на хутары, наша мастацтва павінна быць даступна. І гэта, дарэчы, неверагодна ўдзячная публіка. Мы таксама працягваем адкрываць для сябе Беларусь, у нас ёсць столькі ўсяго цікавага: ад помнікаў архітэктуры да вытворчасці. Іншая справа, што мы неяк самі сябе недаацэньваем, надта сціплым, як той казаў, саромеяем сябе паказаць. А вось прыедзьце 15 ліпеня ў Мір. Там у замку мы даём «Музычнае шоу ў стылі Сан-Рэма», паглядзіце, якая публіка, як людзі ўмеюць веселіцца, як жыць гэты пасялёк гарадскога тыпу, колькі там цікавых месцаў, кавярняў, і пераканайцеся ў беларускіх гасціннасці.

Маргарыта ДРАЗДОВА.
Фота з асабістага архіва сям'і Заянчкоўскіх і прэс-службы Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага музычнага тэатра.

ДЗЕ СУСТРЭНЕШ СТАРАСЦЬ

Каля дома-інтэрната для старэйшых і інвалідаў «Камфортнае жыццё», што ў Мінскім раёне, сустрэла сямейную пару. Муж з жонкай прыехалі паглядзець умовы пражывання, бо хочучы прывезці сюды сваю 95-гадовую бабулю. «Яе пакуль даглядае ў Маладзечна мая мама, якой самой ужо за 70, — распавядае жанчына. — Вось мы і вырашылі крыху разгрузіць яе. Хочам выбраць самы лепшы дом-інтэрнат, каб бабуля адчувала сябе як дома. Мы і жывём непадалёку, зможам хоць штодня яе праведваць. Цудоўна, калі б яе падсялілі да спакойнай бабулькі! — усё ж удзюх было б веселяч!»



Анатоль Сцяпанавіч і Іраіда Васільеўна цудоўна адно аднаго дапаўняюць.

тах ці ўжо памерлі. У некаторых бабуль і дзядуляў праблемы з нагамі, суставамі. Тых, хто не можа сам хадзіць, вывоззяць на вуліцу на інваліднай калясцы. Для гэтага створаны ўсе ўмовы: пад'ёмныя платформы, панарамны ліфт.

Пра скандынаўскую хадзьбу і малочны грыб

Пасля экскурсіі па доме-інтэрнаце ўражаныя засталіся выключна станоўчыя. Утульна, светла, чыста. Такое адчуванне, што гэта не дом-інтэрнат, а санаторый-прафілакторый. Можна, яшчэ і таму, што «Камфортнае жыццё» знаходзіцца каля сасновага лесу, побач з мялянічым возерам. Новы сучасны будынак адкрыўся ўсяго тры гады таму. Сёння ён запоўнены напалову. На момант майго прыезду было 34 «пасяленцы» з магчымых 65. Тэрыторыя дома-інтэрната агароджана, у крокавай даступнасці — садовае таварыства, куды можна схадзіць у краму. «Для гэтага трэба проста папярэдзіць вахцёра, каб мы ведалі, дзе чалавек. Наша Элеанора Фёдараўна Батвінкі, напрыклад, вельмі любіць пагуляць па садовым таварыстве».

Для жыхароў інтэрната рэгулярна ладзяцца святы, канцэрты, майстар-класы, суды з задаваль-

ёсць пакойчык, дзе стаіць сучасная пральная машына і сушылка. Таму кожны пры жаданні можа сам сябе абслужыць.

У пакоі павышанай камфортнасці жыве Тамара Мікалаеўна Сімуткіна, вельмі цікавая суразмоўца і аптымістка. Працавала ў Акадэміі навук, вывучала мікраэлемэнты. А потым здароўе стала падводзіць, здарыўся астэапароз. «Стары пратэз урачы не ўзяліся мяняць, бо косці вельмі крохкія. Вось мучаюся ўжо шмат гадоў. Але не будзем аб сумным, не хочацца пра хваробы размаўляць».

Засялілася Тамара Мікалаеўна сюды год таму. «Дачка, ёй 56 гадоў, у трэці раз замуж выйшла, за англічаніна, хутка з'едзе жыць за мяжу, таму мяне трэба было ўладкаваць кудысьці. Я ж сама сябе ўжо абслужыць не магу. Не захачела ехаць у Ждановічы. Там 9-павярховы будынак, 500 чалавек. Тут жа лес вакол і мала людзей. Мне захачлася цішыні і спакою. Першы час, пакуль вызвалілася месца ў асобным пакоі, жыла з Ніначкай. Мы добра ладзілі. Але былі і свае нязручнасці, бо ў мяне ж наклад-ка на ўнітаз спецыяльная... Некаторыя мае сяброўкі асуджаюць: «Вось дачка здала цябе ў інтэрнат, а яна павінна маці сваю даглядаць». Я ж лічу, што гэта старэчы эгаізм. У мяне з дачкой цудоўныя адносіны. У яе адказная работа, якая вымагае рэгулярных кадан-дзіровак за мяжу. Не так даўно яна сустрэла цудоўнага чалавечка, маю Бога, каб хоць пад старэцкі даў ёй шчасце. Ёсць тут адна бабуля, у якой 10 дзяцей. Дочкі ёй пастаянна цягаюць пудамі катлеты. Вось толькі не разумею, навошта. Тут жа хапае ежы, кормяць ажно чатыры разы. Мне сёння ў абед далі рыбны супчык, порэ, салату, дзве катлеты з пячонкі. Куды мне дзве? Адно ледзьве з'ела... Многія тэлефануюць дзеціям і патрабуюць, каб прыехалі. Я ж лішні раз не турбую. У моладзі сваіх клопатаў хапае».

Тамара Мікалаеўна апошнім часам з-за хваробы не выходзіць з пакоя. Але стараецца не сумаваць. «Выпісала газету, якую прыносіць да мяне пашталён, разгадваю красворды, дачка толькі паспявае прывозіць новыя зборнікі. Унук запісаў мне на дыскі фільмы, уключаю і гляджу без рэкламы. Пазнаёмілася тут з Элеанорачкай, якая апыкуецца мной, калі дачка з'язджае. Тут побач ёсць крамка, дык яна купляе і прыносіць мне адтуль малако, якім я кармлю свой малочны грыб. Ён вельмі карысны. Калі хочаце, я з радасцю ім падзялюся».

Пра туплі-лодчакі і адзіночную гармонь

Мы размаўлялі з Тамарай Мікалаеўнай больш як гадзіну. Аж пакуль мяне не паклікалі на ме-

рапрыемства. Так супала, што ў дзень майго прыезду прайшлі заняты па нейрагімнастыцы і развіцці дробнай матарыкі для пажылых людзей. Гэтым разам пад жывую музыку, бо ў інтэрнат чарговы раз прыехала валанцёрка — скрыпачка Юлія.

На левіцы мы сустрэлі светлавалосага дзядулю з кійком. «Анатоль Сцяпанавіч, хадзем на мерапрыемства, там наша скрыпачка Юлія прыехала», — запрашае дырэктар дома-інтэрната. — «Я якраз туды і іду, вось толькі па Іраіду Васільеўну зайду».

Гэтая пара ў інтэрнаце стварылася зусім нядаўна. Анатоль Сцяпанавіч Гурчанка, у мінулым малалетні вязень, жыўе тут ужо год. А Іраіда Васільеўна Жыглова засялілася зусім нядаўна. Яна працавала рэжысёрам. Жанчына цудоўна выглядае, заўсёды з макіяжам, упрыгажэннямі і ў тупліках-лодчакках — ніколі не скажаш, што ёй за 80. Паколькі яны не муж з жонкай, то жывуць у асобных па-

Калі спускалася на вуліцу, звалілася з левіцы. «Прыехала сюды, калені былі чорныя як вугаль. Добра, што галавой яшчэ аб сцяну не ўдарылася — так лацела. Дачка перапужалася і адразу ж пачала афармляць мяне сюды. Яна ў Літве жыве з сям'ёй. А я тут — адзінокая гармонь». Сустаў мне трэба мяняць, стаю на чарзе больш як 4-тысячная...»

— У нас ёсць бабуля, якая зусім нічога не бачыць і не чуе. Добра яна заўсёды дзякуе і просіць усім здароўя. Даеш ёй есці — яна рукі цапае. Можца ўявіць, якой добрай душой чалавек, — распавядае медсястра Валянціна Сцяпуніна. — Усе бабулі і дзядулі ў нас добрыя. Проста пакрыўджаныя крыху жыццём: так атрымалася, што ў іх складаныя дыягназы.

— Бабулямі і дзядулямі цяжкавата першы час, а потым прывыкаюць і не хочучы з'язджаць, — кажа дырэктар. — Вунь, бачыце, на левічцы сядзіць мужчына. У яго некалькі гадоў таму памерла жонка.



«Тамара Мікалаеўна Усцінава ў нас вельмі гасцінная. Пастаянна ўсіх на чай запрашае», — усміхаецца медсястра Валянціна Сцяпуніна, якая зайшла спытаць у бабулі пра самаадчуванне.

коях. Любяць разам прагульвацца за ручку. «Мы шчаслівыя, што яны пасябравалі, — кажуць супрацоўнікі дома-інтэрната. — Яны адно аднаго цудоўна дапаўняюць».

Пасля нейрагімнастыкі адзін дзядуля папрасіў, каб скрыпачка выканала яго любімую песню «Валёнкi». Юлія паабцяла падрыхтавацца і наступным разам зладзіць канцэрт па заўках. «Што б яшчэ хто хацеў пачуць?» — запыталася яна ў бабуль і дзядуль. «Што-небудзь з рэпертуару Тарывердзіева, з фільма «17 імгненняў вясны». «А я люблю «Малодушкі-малодкі» Бабкінай». Ніхто з прысутных не ведаў такой песні... І бабуля, якая, як потым высветлілася, была ў свой час «залатым голасам» Заслаўя, зацягнула «Малодушкі-малодкі, зелёныя росткі // Наш бабый век короткий, і noci короткі...» «Дык у вас талент, будзеце мне дапамагаць ладзіць канцэрт. А вы якую песню замаўляеце?» — цікавіцца Юлія ва ўсмешлівага дзядулі. «А я ўжо нічога не памятаю». — «А яму запішыце «Что-то с памятыю моею стало», — жартуе яго сябра. Пасля гэтых слоў усе смяюцца ад душы і, здаецца, маладзеюць на вачу.

Пасля нейрагімнастыкі мне захачалася бліжэй пазнаёміцца з «залатым голасам» Заслаўя. Разам з дырэктарам дома-інтэрната падыходзім да дзвярэй пакоя, адкуль даносіцца «Клён кудравы...» Галіна Андрэўна Туманова сядзела на ложку з баняна і спявала. Было відаць, што яна зусім не чакала нас убачыць. Галіна Андрэўна з навучкоў. Трапіла ў інтэрнат зусім нядаўна. Кажа, жыла на пятым паверсе ў Заслаўі.

І дзеці прывезлі яго да нас. Яны жывуць тут непадалёку. Прыязджаюць, праведваюць, на выхаднікі часта адзіночна, на святы... Дык ён пабудзе там крыху і кажа: «Вязце мяне ўжо дамоў». Ці дзядуля з Заслаўя, які паступаў да нас з бальніцы, пасля інсульту. Ляжачы быў, не хадзіў. А мы яго выхадзілі, цяпер жыве на трэцім паверсе, тупае сам без кійка. Жартаўнік такі, якіх пашукать? У яго два сыны: адзін — у Расіі, другі — у Заслаўі. Але яму так у нас падабаецца, што не хоча да сына пераезджаць. Тым больш што кожны жыхар можа ўзяць водпрук у суме на тры месяцы ў год і паехаць да сваіх сваякоў пагасцяваць.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК. Фота аўтара.

Больш фотаздымкаў глядзіце на сайце «Звязды».

Дарэчы

Дзіцячы сад для бабуль і дзядуляў

У доме-інтэрнаце «Камфортнае жыццё» ёсць паслуга дзённага знаходжання для пажылых людзей. «Калі чалавек працуе, ён можа адвезці маму ці тату зранку да нас, а вечарам пасля працы забраць, каб не перажываць, што стары чалавек застаўся адзін дома, — распавядае дырэктар дзяржаўнай установы Юлія Дударонак. — Бабулі і дзядулі могуць знаходзіцца пад наглядам спецыялістаў да 12 гадзін у суткі днём. Гэтая паслуга бясплатная, плаціць трэба толькі за харчаванне».

Самаму маладому дзядулю — 71

Дырэктар дома-інтэрната Юлія Дударонак адразу ж згадала пра Тамару Мікалаеўну Усцінаву, якая пераехала сюды з Багатыроўкі. Бабуля вельмі сціплая, тактоўная, жыве ў двухмесным нумары, але пакуль адна. «Вой, дык яна вельмі падобная да нашай бабулі!» — ўрадавалася ўнучка. Але Тамару Мікалаеўну навіна аб магчымых суседзях не надта парадвала. Сказала, што хацела б застацца ў пакоі адна.

— Пакуль ёсць свабодныя пакоі, мы можам пайсці насустрач і не падсяляць нікога. Для тых жа, хто прыныцоўва хоча жыць адзін, у наяўнасці 10 аднамесных нумароў павышанай камфортнасці, але там крыху больша аплата. Сёння яна складае 37,95 рубля за суткі, у месяц атрымліваецца крыху больш за 1100 рублёў. Для параўнання: пражыванне ў двухмесным пакоі каштуе 34,2 рубля за суткі (льготны тариф для інвалідаў 1 і 2 групы — 30,75). Калі ў бабулі ці дзядулі ёсць дзеці працаздольнага ўзросту, то за пражыванне будуць плаціць яны. У выпадку ж, калі сын ці дачка на пенсіі ці самі маюць



Заняткі па нейрагімнастыцы пад акампанемент скрыпкі.

інваліднасцю, то пажылы чалавек можа пражываць у доме-інтэрнаце за сваю пенсію (незалежна ад яе памеру), ад якой яму застаецца на асабістыя расходы 10 працэнтаў. Аднамесныя нумары павышанай камфортнасці прыныцоўва ад двухмесных тым, што там ёсць тэлевізар і халадзільнік. Але пры жаданні можна прывезці і сваю тэхніку. Акрамя таго, вялікі тэлевізар знаходзіцца ў вестыбіюлі на першым паверсе. Калі я прыехала, бабулі і дзядулі якраз глядзелі канцэрт.

Як высветлілася, свой другі дом у «Камфортным жыцці» знаходзяць пажылыя людзі з усёй Беларусі. Самаму «маладому» на сёння мужчыну 71 год, жанчыне — 77. Самым «дарослым» — па 88. У многіх дзеці ўжо даўно жывуць і працуюць за мяжой, ёсць і тыя, у каго спадчыннікі знаходзяцца ў псіханеўралогічных дамах-інтэрна-

нах. У многіх прыежджаюць валанцёры з цікавымі мерапрыемствамі і падарункамі. Ёсць бібліятэка, фітбар і пакой адпачынку, дзе можна пагуляць у б'ярд, шашкі, шахматы. Сёлета адкрылі пакой для малітваў, закупілі палкі для скандынаўскай хадзьбы. «Ёсць у нас і кабінет фізіятэрапеўтычнага лячэння, масажная кушэтка, магніт, апараты «Сонейка» і «Біятрон». Апошні цудоўна змагаецца з пралежніямі, але, дзякуй богу, у нашых дзядуляў і бабуль пакуль такіх праблем няма», — расказалі мне. Але самае важнае, што побач з пажылымі заўсёды знаходзіцца медработнік. Доктар на месцы з панядзелка да пятніцы з 8.30 да 17.00, медсястра і санітары — кругласутачна. Раз на год праводзіцца паглыблены медагляд, суды з Бараўлян прывоззяць урачы. Адзёненне і пасцельную блізіну рэгулярна мые персанал. Але на кожным паверсе

«ДВАЙНОЕ» ЖЫЦЦЁ

Калі вам здаецца, што ў вашага мужа ёсць другая сям'я — магчыма, вам гэта не здаецца...

Здраецца, рамантычныя адносіны жанатага мужчыны перарастаюць у другую сям'ю — такая сітуацыя звычайна абумоўлена шматгадовай эмацыянальнай сувяззю з іншай жанчынай, якая важная, дарагая і блізкая. Але і «першы», узаконены шлюбны саюз «мужу дзвюх жонак» таксама важна захаваць. Прычын можа быць мноства: напрыклад, любоў да сваіх дзяцей, або эмацыянальная прыхільнасць да жонкі, або агульны бізнес з яе татам... Чаму мужчыны часам усё жыццё жывуць «на дзве сям'і», а жанчыны залплюшчваюць на гэта вочы, мы спыталі ў ўдзельніцаў такіх «трохкутнікаў», а таксама ў псіхолага.

ПРАВІЛЫ ДЗЯЛЕННЯ (ЖАНОЧЫ ПОГЛЯД)

Вы ўпэўнены, што «ніколі не будзеце дзяліць каханнага з іншай»? Ой, не заракайцеся, перасцерагае мая суразмоўніца Марына.

— Пазнаёміліся мы на навагоднім карпаратыве. Ён працаваў у іншым аддзеле нашага вялікага прадпрыемства, і я не раз звяртала на яго ўвагу, але не было падставы загаварыць. А тут ён сам падышоў да мяне. Пачуцці ўспыхнулі імгненна. Гэтаму спрыяла і атмосфера чараўніцтва, бо перад Новым годам заўсёды верыш у чуд. Я адразу здагадалася, што ён жанаты, а ён сказаў мне пра гэта на трэцім спатканні. І я вырашыла залплюшчыць на гэта вочы. Я не «драпежніца» і не амаральная жанчына, але мне было ўжо за 35 і я марыла пра каханне. А нашы пачуцці былі такія моцныя, што мы абодва хутка здаліся і пачалі сустрэцца. У яго нядаўна нарадзілася трэцяе дзіця, і, зразумела, пакінуць сям'ю ён не мог з маральных меркаванняў. Некалькі разоў збіраўся сказаць жонцы, што пакахаў іншую, але кожны раз нешта перашкаджала: ці то хварэла дзіця, ці то ў яго жонкі памерла мама... Так прайшло 8 гадоў. Мне здаецца, яго жонка ведала пра маё існаванне, але палічыла за лепшае пакінуць усё як ёсць. За гэтыя гады неаднойчы я спрабавала сысці ад яго, бо мая малодзь «выякала скрозь пальцы», а сапраўдную сям'ю ў не будавала. Калі ў нас нарадзілася дачка, я паставіла ультыматум: або я, або ягоная жонка — і перапыніла стасункі з Сяргеем на некалькі месяцаў. Але адной гадаваць дзіця вельмі няпроста, тым больш што Сяргэж вельмі прывязаны да нашай малой, дапамагае матэрыяльна і бавіць з дачкай час. Але ўсе святы і выхадныя мы з ёй адны... Год таму быццам бы вырашылі, што ён сыдзе з сям'і і мы пажнімся, але сур'ёзна захварэла яго жонка — і ён зноў застаўся там...

«Калі сыну споўніўся год, жонка сказала: «Я ведаю пра тваю палюбоўніцу. Калі хочаш — сыходзь, утрымліваць цябе не буду».

А вось Софія апынулася ў адваротнай сітуацыі: яна — «старэйшая» жонка Аляксея.

— Муж для мяне заўсёды быў сімвалам сапраўднага мужчыны. Моцны, высокі, шыракаплечы, разумны, смелы, залатыя рукі — да маё ўсё робіць, прафесіянал сваёй справы, на працы яго цэнняць. Ён заўсёды марыў мець шмат дзяцей, вялікую сям'ю. Але здарылася так, што ў мяне не можа быць дзяцей. А ўсёнаўленне, сказаў муж, не для яго, бо сыны і дочки павінны быць яго працягам... Калі высветлілася, што мне ніколі не стаць маці, я

хацела скасаваць шлюб, але муж сказаў, што хакае мяне, не можа без мяне і мы пераадолеем гэта разам. Дзесяць гадоў я пражыла ў бясхмарным шчасці. Напэўна, таму ні пра што не здагадвалася — верыла Аляшу безумоўна. Пакуле аднойчы муж не распавеў мне (мы яшчэ перад вяселлем дамовіліся, што будзем сумленныя адзін з адным), што ў яго ёсць іншая жанчына і яна цяжарная. Тады я з'ехала да мамы, у іншы горад. Але без каханага два тыдні не знаходзіла сабе месца. А потым даведалася, што, калі з'ехала, муж трапіў у бальніцу з сардэчным прыступам. Вядома, я вярнулася. І ў рэшце рэшт вырашыла... пазнаёміцца з маці яго дзіцяці, Веранікай. Нечакана... яна мне спадабалася. Зусім маладзенькая дзяўчына расчуліла мяне да слёз. Яна сказала, што ведае, якое месца я займаю ў Лёшавым сэрцы, і разумее, што ніколі ён не сыдзе ад мяне да яе. Але рашылася нарадзіць ад яго, таму што, як і я, вельмі любіць яго. Цяпер іх сыну Данілу чатыры гады. Зразумела, яму патрэбен бацька — і Аляксей часта бывае ў той сям'і. А я змірылася з сітуацыяй. Нават згаджаюся часам, каб Данік прыходзіў да нас у госці, перадаючы яму падарункі да дня нараджэння. Вядома, знаёмія пра гэту сітуацыю нічога не ведаюць: Мінск вялікі, у маленькім гарадку схаваць такое было б складаней. Я ведаю, многія мяне асудзяць. Але гэта — маё рашэнне. Праўда, колькі яшчэ вытрымаю дзяліць яго з іншай, не ведаю. Я не ў сілах разарваць адносіны, але часам бывае вельмі цяжка мірыцца з прысутнасцю Веранікі ў нашым жыцці. Тым больш што яна зноў цяжарная...

НА ДВА ФРОНТЫ (МУЖЧЫНСКІ ПОГЛЯД)

А вось гісторыя Ігара, які ўжо шмат гадоў жыве «на дзве сям'і»: — Калі я пазнаёміўся з Дашай, з Алай мы ўжо шмат гадоў жылі ў моцным, доўрым шлюбе. Але калі дачка паступіла ў ВНУ і з'ехала, я чамусьці адчуў, што жыццё праходзіць міма... З намі застаўся малодшы сын, але і ён быў ужо старшакласнікам і не меў такой патрэбы ў бацькоўскай апецы, як тады, калі быў маленькі. З Алай мы пажаніліся вельмі маладымі, нам было па 18, і ўсё жыццё я імкнуўся забяспечыць сям'ю. Мы абодва шмат працавалі, не думалі пра сябе. Потым быццам бы ўсё наладзілася, мой бізнес стаў працяжым, а даход стабільны, толькі радасці чамусьці не было. Даша паказала мне зусім іншае жыццё: што можна радавацца, праводзіць выхадныя разам, размаўляць ночы надарплет, адпачываць, весяліцца, ездзіць кудысьці... Яна стала для мяне святкам, другой маладоўцай. Я спачатку быў упэўнены: усё гэта часова. Потым стаў задумвацца пра развод, але ўвесь час нешта перашкаджала: спачатку ў жонкі

адзін за адным памерлі бацькі, і для яе гэта стала страшным ударам. Потым аказалася, што яна цяжарная. Трэцяе дзіця. Я ведаю, для чаго яна ўпэўна перастала прымаць супрацьчаткавыя прэпараты — каб утрымаць мяне. І я не змог сысці. Кажуць, праблемы не ходзяць у адзіночку — неўзабаве стануць тэст на цяжарнасць паказала мне і Даша. І я аказаўся перад выбарам, зрабіць які ой як няпроста. Наша з Алай позняя дзіця нарадзілася з сур'ёзным захворваннем. Спатрэбіліся грошы, і дапамога жонцы. Наша з Дашай дачушка — выслае і здаровае дзіця. Лёгкім характарам і ўменнем рабіць жыццё святкам яна падобна да сваёй мамы... Калі сыну споўніўся год, жонка сказала: «Я ведаю пра тваю палюбоўніцу. Калі хочаш — сыходзь, утрымліваць



цябе не буду. Галоўнае — дапамагай, бо адной мне малодшага не падняць. І я вырашыў: пакіну ўсё як ёсць. Усё «падыму», усё забяспечу, бо я мужчына і бацька... Так і жывём. Дзеці ў абедзвюх сем'ях не ведаюць пра існаванне іншай сям'і. Хоць старэйшыя, напэўна, здагадваюцца...

«Я адразу здагадалася, што ён жанаты, а ён сказаў мне пра гэта на трэцім спатканні. І я вырашыла залплюшчыць на гэта вочы».

УЛАДАР ПРЫЗНАЧІЎ МЯНЕ ЛЮБІМАЙ ЖОНКАЙ

Любоўны трохкутнік — гэта гісторыя аб праблемах «родам з дзяцінства», аб бацькоўскай сям'і, лічаць псіхолагі. У чалавека, здольнага быць верным у каханні, перш за ўсё павінен быць «бакграўнд», звязаны з выхаваннем. Калі ў бацькоўскай сям'і высокая каштоўнасць партнёраства, калі паж мамай і татам ёсць давер і вернасць, дзіця атрымае падмурак, на якім у далейшым будзе ўласную сістэму каштоўнасцяў. Але давайце паглядзім прайдзе ў вочы: калі паловы сям'і ў нашай краіне перажываюць развод. І такая сітуацыя — не толькі ў Беларусі, але і ў многіх краінах. Як вынік — дзіцяці няма дзе назіраць за адносінамі любові і даверу. Словам, жыццё на дзве сям'і «праграмуецца» з дзяцінства. А тут яшчэ і ўплыў мас-медыя. Ці шмат у апошнія дзесяцігоддзі было знята кіно і серыялы, дзе апяваецца вернасць і адзінае на усё жыццё каханне? Мужчынам так доўга паўтаралі, што ніколі

гамныя, што для многіх глыбока ў падсвядомасці засела: «прагулі налева» — важнае пацвярджэнне іх мужнасці.

— Калі чалавек з дзяцінства назірае псіхалагічную дыстанцыю перад выбарам, зрабіць які ой як няпроста. Наша з Алай позняя дзіця нарадзілася з сур'ёзным захворваннем. Спатрэбіліся грошы, і дапамога жонцы. Наша з Дашай дачушка — выслае і здаровае дзіця. Лёгкім характарам і ўменнем рабіць жыццё святкам яна падобна да сваёй мамы... Калі сыну споўніўся год, жонка сказала: «Я ведаю пра тваю палюбоўніцу. Калі хочаш — сыходзь, утрымліваць

на сябе частку функцыі жонкі. Калі б у мужчыны не было «другой сям'і», яму давлялася б паглыдаць на сваё «першае» партнёраства адкрыта і прама. Убачыць, што ў ім больш няма даверу, каханна, блізкасці, і задумвацца, ці трэба гэтыя адносіны захаваць. Але пачуццё віны — вельмі трывалы «клей», які герметычна і надоўга «залапляе» любява расколаны ў адносінах.

«Яна сказала, што ведае, якое месца я займаю ў Лёшавым сэрцы, і разумее, што ніколі ён не сыдзе ад мяне да яе. Але рашылася нарадзіць ад яго».

НА ПЕРШЫ-ДРУГІ РАЗЛІЧЫСЯ!

Якая ж сям'я «першая», а якая — «другая»? Пытанне не першараднае, але вельмі важнае для жаночай паловы трохкутніка. Звычайна гэта заўсёды можна сказаць дакладна, адзначае Кацярына Аляксеева. Неабавязкова «першай» становіцца сям'я, створаная раней за «другую», бывае і наадварот. Але «першай» заўсёды становіцца сям'я «для жыцця», тады як «другая» бярэ на сябе ролю псіхалагічнай разгрузкі.

— Вельмі часта такое здараецца, калі адны з адносін будуюцца па схеме «мама — сын», — тлумачыць Кацярына Аляксеева. — Падсвядома мужчына бачыць у жанчыне правобраз маці. І сям'я з гэтай жанчынай становіцца «першай», «для жыцця». Тут ён «стануўчы», тут ён «добры сям'янін». У «другой сям'і» гэты мужчына — зусім іншы чалавек: да той, іншай жанчыны ён прыходзіць, каб адчуць сябе «крутым мача». Пры гэтым секс прысутнічае ў абедзвюх сям'ях, хоць ён істотна адрозніваецца сваёй эмацыянальнай афарбоўкай.

«Неабавязкова "першай" становіцца сям'я, створаная раней за "другую", бывае і наадварот».

Ці можна адчуваць сябе шчаслівым, стаўшы часткай гэтай геаметрычнай фігуры? Аднозначна не. Але людзі часам жывуць так гадамі, і іх псіхіка прыстасоўваецца да дыскамфорту. Яны вучацца залплюшчываць вочы на свае пачуцці, не перажываць, забывацца.

— Справа тут нават не ў самім жыцці на дзве сям'і, на якое гаджаюцца ўсе ўдзельнікі гэтай няпростай сітуацыі, — кажа сямейны псіхолаг. — Справа ў тым, чаму яны ўсе на гэта падсвядома згодныя. Праблема — у няўменні будаваць блізкія адносіны, заснаваныя на даверы і каханні. Або ў падсвядомым страху пусціць гагосяць занадта блізка, які прымушае выбудоваць псіхалагічныя бар'еры. Або ў няздольнасці да кахання бэз таго, каб «растварацца ў каханым». Вось менавіта над гэтым і трэба працаваць. Толькі прапрацаваўшы гэтыя праблемы, такую неверагодна складаную сітуацыю ў вас атрымаецца вырашыць найбольш рацыянальна і выйсці з яе з найменнымі стратамі.

Дзіяна РОНИНА.

БТА БАНК

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС 30 июня 2023 г.

Наименование банка ЗАО «БТА Банк»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	30.06.2023	01.01.2023
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	20 309	7 999
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	25 684	30 990
5	Средства в банках	1104	40 095	50 531
6	Ценные бумаги	1105	83 835	75 308
7	Кредиты клиентам	1106	206 163	210 081
8	Производные финансовые инструменты	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	-	-
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	14 867	13 613
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	1 457	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	3 560	3 578
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-
14	Прочие активы	1113	3 580	4 150
15	ИТОГО активы	11	399 550	396 250
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	59 189	62 933
19	Средства клиентов	1203	280 087	276 179
20	Ценные бумаги банка	1204	1 810	-
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	1 914	2 192
24	ВСЕГО обязательства	120	343 000	341 304
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	24 747	24 747
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	1 644	1 524
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	9 613	9 618
30	Накопленная прибыль	1215	20 546	19 057
31	ВСЕГО собственный капитал	121	56 550	54 946
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	399 550	396 250

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ 30 июня 2023 г.

Наименование банка ЗАО «БТА Банк»

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	30.06.2023	30.06.2022
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	15 751	16 124
2	Процентные расходы	2012	6 577	12 212
3	Чистые процентные доходы	201	9 174	3 912
4	Комиссионные доходы	2021	2 903	3 455
5	Комиссионные расходы	2022	655	707
6	Чистые комиссионные доходы	202	2 248	2 748
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	467	(8)
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	3 909	4 259
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	53
11	Чистые отчисления в резервы	207	6 532	3 164
12	Прочие доходы	208	399	1 471
13	Операционные расходы	209	7 658	8 132
14	Прочие расходы	210	224	328
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	1 783	811
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	179	-
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	1 604	811

Председатель Правления

Доронкевич А.В.

Главный бухгалтер

Паденова Л.Б.

Дата подписания: 04 июля 2023 г.



РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал) информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Открытому акционерному обществу «Химремонт». Аукцион состоится 24.07.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона. Начальная цена продажи. Сумма задатка	Лот № 1
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона. Начальная цена продажи. Сумма задатка	<p>ЛОТ 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - капитальное строение, инв. № 400/С-120371 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – гаражи – бытовые помещения), общей площадью 1423 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Г; - капитальное строение, инв. № 400/С-160710 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженность 224,40 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, канализационная сеть к зданию 6Г; - капитальное строение, инв. № 400/С-160711 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства – слаботочные сети), протяженность 134,7 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, слаботочные сети к зданию 6Г; - капитальное строение, инв. № 400/С-160706 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженность 71,7 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, водопроводная сеть к зданию 6Г; - капитальное строение, инв. № 400/С-160713 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть (ливневая)), протяженность 38 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, канализационная сеть (ливневая) к зданию 6Г; - озеленение территории (липа – 5 шт., береза – 1 шт., ясень – 1 шт., вишня – 3 шт., тополь – 1 шт.) <p>Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый № 4401000000110705, площадью 0,9939 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания специализированного автомобильного транспорта), расположенном по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Г. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в санитарно-защитной зоне организации, сооружений и иных объектов, код – 8.1, площадью 0,9939 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах линий связи и радиодиффузии, код – 5.1, площадью 0,0254 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0286 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений теплоснабжения, код – 5.6, площадью 0,0286 га. Начальная цена продажи лота 97 901,81 руб. (девятьсот семь тысяч девятьсот один рубль восемьдесят одна копейка) с учетом НДС. Сумма задатка – 9 790 руб. (девять тысяч семьсот девяносто рублей)</p>
	<p>ЛОТ 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - капитальное строение, инв. № 400/С-120364 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – цех пропитки древесины) общей площадью 1600,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д; - капитальное строение, инв. № 400/С-120369 (назначение – здание специализированное склада, торговых баз, баз материально-технического снабжения, наименование – склад фенолоспиртов), протяженность 103,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, канализационная сеть к зданию 6Д/4; - капитальное строение, инв. № 400/С-120365 (назначение – здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель, наименование – пилорама), общей площадью 146,3 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д/1; - капитальное строение, инв. № 400/С-99179 (назначение – здание специализированное энергетики, наименование – ЦТП), общей площадью 51 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д/3; - капитальное строение, инв. № 400/С-120358 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, наименование – материальный склад цемента – цех приготвления шпательки), общей площадью 58,8 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д/2; - капитальное строение, инв. № 400/С-120359 (назначение – сооружение специализированное складов, хранения, наименование – полигон железобетонных изделий), общей площадью 1279,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д/5; - капитальное строение, инв. № 400/С-160747 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства – слаботочные сети), протяженность 23,8 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, слаботочные сети к зданию, 6Д; - капитальное строение, инв. № 400/С-160748 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженность 242,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д, водопроводная сеть; - капитальное строение, инв. № 400/С-160727 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть (ливневая)), протяженность 207,5 м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д, водопроводная сеть; - капитальное строение, инв. № 400/С-160746 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), протяженность 135,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, канализационная сеть к зданию, 6Д; - озеленение территории (озеленение территории (ива плакучая – 1 шт.); - емкость 58 м куб. (2 шт.)

Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона. Начальная цена продажи. Сумма задатка	Лот № 2
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона. Начальная цена продажи. Сумма задатка	<p>Лот № 2 расположен на земельном участке, кадастровый № 4401000000110704, площадью 0,9508 га (назначение – земельный участок для обслуживания объектов обрабатывающей промышленности, здания специализированного энергетики, складов, хранилищ), расположенном по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Д. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в санитарно-защитной зоне организации, сооружений и иных объектов, код – 8.1, площадью 0,9508 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах линий связи и радиодиффузии, код – 5.1, площадью 0,0040 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0220 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений теплоснабжения, код – 5.6, площадью 0,1754 га. Начальная цена продажи лота 332 347,56 руб. (триста тридцать две тысячи триста сорок семь рублей пятьдесят шесть копеек) с учетом НДС. Сумма задатка – 33 234 руб. (тридцать три тысячи двести тридцать четыре рубля)</p>
	<p>ЛОТ 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> - капитальное строение, инв. № 400/С-120362 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склады), общей площадью 1020,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е/2; - капитальное строение, инв. № 400/С-120367 (назначение – сооружение специализированное складов, хранилищ, наименование – арочный склад № 2), общей площадью 457 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е/3; - капитальное строение, инв. № 400/С-99178 (назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, наименование – гаражи – бытовые помещения), площадью 74,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е/1; - капитальное строение, инв. № 400/С-160715 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – водопроводная сеть), протяженность 93,6 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, водопроводная сеть к зданию 6Е/1; - капитальное строение, инв. № 400/С-160726 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть (ливневая)), протяженность 208,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е, канализационная сеть (ливневая); - озеленение территории (береза – 3 шт., вишня – 3 шт., яблоня – 2 шт., липа – 4 шт. (из них 1 шт. с 4-мя стволами), ясень – 1 шт., всего – 13 шт.) <p>Лот № 3 расположен на земельном участке, кадастровый № 440100000011010699, площадью 0,9900 га (назначение – земельный участок для обслуживания здания специализированного автомобильного транспорта, здания и сооружений специализированного склада, хранилищ), расположенном по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6Е. Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании: земельные участки, расположенные в санитарно-защитной зоне организации, сооружений и иных объектов, код – 8.1, площадью 0,9900 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах электрических сетей, код – 5.2, площадью 0,0542 га; земельные участки, расположенные в охранных зонах сетей и сооружений теплоснабжения, код – 5.6, площадью 0,151 га. Начальная цена продажи лота 143 331,23 руб. (сто сорок три тысячи триста тридцать один рубль двадцать три копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 14 333 руб. (четырнадцать тысяч триста тридцать три рубля)</p>
Условия проведения аукциона	<p>Лот № 4: капитальное строение, инв. № 400/С-107487 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – склад лаков и красок), общей площадью 63,4 кв. м, расположенное по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6А/3.</p> <p>Лот № 4 расположен на земельном участке, кадастровый № 440100000011009516, площадью 0,0307 га (назначение – для обслуживания склада лаков и красок), расположенном по адресу: г. Гродно, ш. Скидельское, 6А/3. Начальная цена продажи лота 35 118,04 руб. (тридцать пять тысяч сто восемнадцать рублей четыре копейки) с учетом НДС. Сумма задатка – 3 511 руб. (три тысячи пятьсот одиннадцать рублей)</p>
	<p>Возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5 % от итоговой цены продажи объекта</p>
Реквизиты для перечисления задатка	<p>BY44BLBB0120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225</p>
Место, дата и время окончания приема заявлений	<p>Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 20 июля 2023 г. до 15.00</p>
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auction/	
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 11.04.2023	

Информация

о проведении открытого аукциона 27 июля 2023 г. по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов в дер. Каменка, Избицкое

Организатор аукциона: Усяжский сельский исполнительный комитет, 222212, пос. Усяж, ул. Комсомольская, д. 10

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	дер. Каменка, ул. Дачная (объект № 12/2021)	624885603101000207	0,1121	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	20 000,00
2	дер. Избицкое, ул. Посёлочная (объект № 101/2021)	624885602801000167	0,1413	для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома	15 000,00

Аукцион состоится 27 июля 2023 г. в 10.00 в Усяжском сельском исполнительном комитете по адресу: **пос. Усяж, ул. Комсомольская, д. 10**, кабинет председателя.

Извещение о проведении аукциона размещены на сайте: государственного комитета по имуществу: <https://au.nca.by/>, <http://rit.by/ru/>, Смоленской области: <https://smo.gov.by/>, на сайте Минского областного исполнительного комитета <https://minsk.gov.by/>

УНП 60023386

Куды вочы глядзяць

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

— **Катаракта паспяхова лечыцца? Якія метады пры дадзеным дыягназе найбольш эфектыўныя?**

— Сёння можна вярнуць пацыенту зрок незалежна ад стадыі катаракты. Залаты стандарт сучаснай медыцынскай дапамогі пры такім дыягназе — замена ўласнага хрусталака штучным. Калі захворванне не спалучаецца з паталогіяй сятчаткі, павышэннем унутрывочнага ціску, памутненнем рагавіцы, то пасля лячэння вастрыня зроку можна стаць нават вышэйшай, чым была.

— **Чаму пры глаўкоме не заўсёды атрымліваецца выратаваць пацыента ад слепаты?**

— Паспех у лячэнні глаўкомы перш за ўсё залежыць ад таго, на якой стадыі яна выяўляецца. Небяспека дадзенага захворвання ў тым, што яно пачынаецца павольна і на ранніх стадыях часам ніяк сабе не працягвае — ні бачковым адчуваннямі, ні паражэннем зрокавага нерва. І так можа працягвацца да дзясці гадоў. Таму надзвычай важна ўсім рэгулярна кантраляваць унутрывочны ціск — галоўны сіндром глаўкомы — пасля 40 гадоў. Ранняя дыягно-

тыка дазваляе больш паспяхова справіцца з хваробай.

— **Што найчасцей прыводзіць да развіцця глаўкомы?**

— Адзін з галоўных фактараў — узроставыя змены ў воку. Верагоднасць глаўкомы ўзрастае, калі яна суправаджаецца анатамічнай схільнасцю да яе развіцця, спадчынасцю, міяпіяй.

— **Якія метады выкарыстоўваюцца для лячэння хваробы? Ад чаго залежыць іх эфектыўнасць?**

— Калі дыягназ ставіцца на ранніх этапах развіцця, глаўкома добра стабілізуецца прызначэннем кропель, якія зніжаюць унутрывочны ціск. Ёсць прэпараты, што адначасова падтрымліваюць зрокавую функцыю, нармальную унутрывочны ціск, палепшаюць нейрапрадукцыю. Пры незапушчаных стадыях імі трэба карыстацца рэгулярна і пажыццёва. На жаль, калі глаўкома дыягнастуецца на позніх этапах і ўжо ёсць змены не толькі адносна вастрыня зроку, але і звужэння яго палёў, мы не можам вярнуць страчаныя функцыі, а толькі запавольваем прагрэсаванне захворвання. Ужыванне лазернага або хірургічнага метада лячэння залежыць ад формы глаўкомы (першасная адкрытавугольная, закрытавугольная,

другасная), стадыі яе развіцця, магчымасцяў кампенсаций. Калі няма паражэння зрокавага нерва, яго валокнаў, а таксама сятчаткі, хірургічнае ўмяшанне непатрэбнае. Цяжэй за ўсё дыягностыцы і лячэнню паддаецца глаўкома з нармальным унутрывочным ціскам.

— **З якімі захворваннямі органаў зроку сучаснай медыцыне пакуль цяжка спраўляцца?**

— З прыроджанай паталогіяй, звязанай з парушэннямі функцый сятчаткі і зрокавага нерва. Паступова генетычная тэрапія развіваецца, ствараюцца прэпараты новага пакалення, якія дазваляюць стабілізаваць ці палепшаць зрокавыя функцыі. Але пакуль яны яшчэ надзвычай дарагія і масавага прымянення не атрымалі.

— **Ці заўсёды на вастрыню зроку ўплывае цукровы дыябет?**

— Практычна заўсёды. Але зноў жа — калі выявіць дыябетyczną рэцінапатыю на ранніх стадыях, яе можна стабілізаваць з дапамогай прэпаратаў, не даводзячы справу да хірургіі. Таму незалежна ад тыпу дыябету пацыенты абавязкова павінны праходзіць рэгулярныя агляды ў афтальмолагаў.

Выбраць спосаб карэкцыі

— **Ці можна казаць, што акулеры як метады карэкцыі зроку сёння ўжо выбіраюць значна радзей, аддаючы перавагу лінзам і лазернай карэкцыі?**

— Спосаб карэкцыі зроку выбіраюць пасля візіту да афтальмолага і правядзення неабходных даследаванняў, каб высветліць паказанні і супрацьпаказанні. Акулеры паранейшаму вельмі запатрабаваныя. Многія аддаюць перавагу менавіта ім, лічычы, што гэта яшчэ і модны сучасны аксесуар. Сёння ёсць прагрэсіўныя акулеры, якія дазваляюць добра бачыць і ўдалечыні, і зблізка, і на сярэдняй адлегласці: пераход ад адной зоны да іншай у іх плаўны, яны максімальна камфортныя, напрыклад, для пацыентаў, якія маюць адначасова і блізарукасць, і дальназоркасць. Акулеры застаюцца выдатнай альтэрнатывай лінзам, якія не ўсім могуць быць рэкамендаваны.



— **Якія супрацьпаказанні і паказанні для навізнага кантактных лінзаў?**

— Катэгорычна забаронена выкарыстанне кантактных лінзаў пры траўмах вока, пры хронічных захворваннях павекаў, частых кан'юнктывітах, сіндроме «сухога вока», дыстрафічных захворваннях рагавіцы і г. д. Не падыходзяць лінзы для плавання, паколькі павялічваюць рызыку інфекцыйных захворванняў вавай у выпадку траплення ў іх мікраарганізмаў. Ёсць людзі з непераноснасцю лінзаў, ёсць тыя, хто проста не хоча за імі даглядаць. Але калі розніца паміж адным і другім вокам большая за тры дыяптрыі, для карэкцыі лепш падыходзяць лінзы.

— **Ці праўда, што начныя лінзы больш эфектыўныя, чым дзённыя, для карэкцыі зроку?**

— Артакераталагічныя лінзы (арталінзы) лічацца сёння самым прагрэсіўным спосабам карэкцыі, які прыраўноўваецца да рэфракцыйных (лазерных) метадаў. Для кожнага пацыента іх падбіраюць індывідуальна. За ноч яны пераараміруюць эпітэліяльны пласт рагавіцы, і яе крывізна змяняецца. Раніцай чалавек здымае лінзы і на працягу дня можа выдатна абыходзіцца без іх, не адчуваючы дыскамфорту. Асабліва такія лінзы падыходзяць дзецям — з прычыны іх нежадання насіць акулеры, а таксама з-за рухавасці, якая павышае рызыку траўматызацыі, калі акулеры разбіваюцца.

— **Усім блізарукім людзям рэкамендуецца выконваць зрокавую гімнастыку. Але асабіста я не ведаю нікога, хто б такім шляхам пазбавіўся ад акулераў.**

— Зрокавая гімнастыка дае вынік толькі пры ўмове рэгулярнага працяглага выканання практыкаванняў. У адваротным выпадку ўстойлівага поспеху кажаць не даводзіцца.

Вольга ПАКЛОНСКАЯ, фота аўтара.

Прафілактыка — наша ўсё

1. Выключыць іпадынамію. Займацца фітнесам, рабіць зарядку, гуляць на свежым паветры. Пры наяўнасці праблем са зрокам, перш чым запісацца ў секцыю, трэба праконсультавацца са спецыялістам. Кожны від спорту мае пэўныя паказанні і супрацьпаказанні.

2. Выконваць рэжым працы і адпачынку. Працуючы за камп'ютарам, рабіць рэгулярныя невялікія перапынкі.

3. Не чытаць у транспарце, а таксама лежачы.

4. Старанна арганізаваць сваё працоўнае месца. Вельмі важна забяспечыць добрае асвятленне. Найбольш спрыяльнае для зрокавай работы — натуральнае асвятленне. Штучнае асвятленне павінна быць

раўнамерным, не ствараць на паверхнях рэзкія цені і блікі. Настольную лампу трэба размяшчаць злева (для левшэй — справа). Аптымальная магутнасць лампы складае 60—80 ват.

5. Рацыянальна і разнастайна харчавацца: звяртаць увагу на баланс бялкоў, тлушчаў і вугляводаў, на наяўнасць дастатковай колькасці гародніны і садавіны, а таксама прадуктаў, багатых вітамінамі А, Е і С. Пры неабходнасці па прызначэнні афтальмолага дапаўняць сілкаванне сінтэтычнымі вітамінамі.

6. Захоўваць псіхічную раўнавагу. Стрэсы — сур'ёзны вораг нашых вачэй.

7. Паўнаватасна высыпацца (не менш за 8 гадзін).



ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ



ПАКАШТУЙЦЕ!

САЛАТА З КАБАЧКОЎ 3 ПАМІДОРАМІ І РУКАЛАЙ

Спатрэбіцца: малады кабачок — 1 шт., памідоры — 4 шт., часнок — 2 зубкі, кефір ці смятана — 100 мл, па пучку свежай рукалы, пятрушкі і кропу, соль і духмяны перац — на смак.

Вымыты і пачышчаны кабачок нарэзаюць тоненькай саломкай і злучаюць з долькамі памідораў, з якіх папярэдне выдалілі ўсё насенне. У тую ж місачку адпраўляюць сечаную зеляніну і здробнены часнок. Салату падсольваюць, запраўляюць духмяным перцам, заліваюць кефірам ці смятанай і змешваюць. Як правіла, гэту закуску падаюць да мясных страў.

МЯТНАЕ ПЕЧЫВА

Спатрэбіцца: мука пшанічная — 200 г, разрыхляльнік — 1 ч. л., цукар — 100 г, масла — 100 г, мята свежая — 30 г, яйка — 1 шт.



Муку высыпаць у глыбокую міску, дадаць да яе разрыхляльнік і добра змяшчаць. Мята папярэдне варта старанна прамыць і высушыць. Затым усе лісточкі адлучыць ад сцяблінак і скласці ў міску.

У міску з мятай засыпаць цукар, разбіць яйка. Пасля гэтага блэндарам давесці гэтыя тры інгрэдыенты да аднастайнай масы. Могуць застацца невялікія кавалчкі лісточкаў мяты, але гэта нястрашна.

У атрыманую мятную сумесь дадаць мяккае масла, пасля чаго зноў пры дапамозе блэндара давесці масу да аднастайнасці.

Злучыць даве сумесі: мятную і мучную. У выніку павінна атрымацца мяккае цеста.

Пры дапамозе чайнай лыжкі трэба браць невялікую колькасць цеста, фармаваць з яго акуратную аладку і класці на бляху, папярэдне засланую пергаментнай паперай.

Выпякаць смакатаў ў духоўцы, разаргэтай да 200 градусаў, на працягу 10—15 хвілін. Верх печыва не падрумяняваецца, яно толькі стане крыху буйнейшым і злёгка зменіць колер.

АГУРКІ «МАХІТА»

Найбольш удада гэтыя агуркі раскрываюць свой смак у салатах, такіх як аліўе ці вінегрэт. Таксама добрыя яны ў якасці закускі.

Спатрэбіцца: агуркі свежыя буйныя — 3 кг; соль буйная — 40 г на 1 літр марынаду; цукар — 2 ст. л. на 1 літр марынаду; перац гарошкам — 3 шт на 1 літровы слоік; гваздзікі — 2 шт. на 1 літровы слоік; лісце чорнай парэчкі, хрэну, лаўровы ліст, суквецці кропу — на смак; лімон — 1 шт. на літр вады; мята — 3-5 лісцікаў на літр вады.



Лепш браць буйныя агуркі і разразаць іх упоперак на 2—4 часткі. Падрыхтаваныя агуркі скласці ў слоікі разам з зяленінам. Затым слоікі заліваюць кіпенем і накрываюць, пакідаюць на 15 хвілін.

Ваду зліваюць у рондаль, дадаюць соль, спецыі, парэзанія кавалчачкамі лімоны і галінкі мяты, даводзяць да кіпення. Агуркі зноў заліваюць кіпячым расолам і закатваюць слоікі. Пасля астывання прыбіраюць у расол на захоўванне.

Лімон дадаецца з лупінай, гаркаты ён не дае, затое вода захоўваецца, і расол набывае прыгожы колер.

Калі любіце саладзівыя агуркі, можна павялічыць норму цукру ў два разы (4 ст. л. на літр вады).

Па жаданні можна некалькі долек лімона пакласці ў слоік з агуркамі, для прыгажосці. Тады ў расол трэба дадаць менш лімона.

КАМПОТ З АГРЭСТУ «МАХІТА»

У яго асвятлялы і вельмі цікавы смак. А калі ў яго дадаць ром, то атрымаецца амаль сапраўдны «Махіта».



Спатрэбіцца: агрэст — 0,5 кг, цукар — 200 г, лімон — 2 кавалчкі, мята.

У 3-літровы слоік насыпаем агрэст. Кладзём 3—5 вялікіх галінак мяты і два кружкі лімона. Заліваем слоік да верхня кіпенем. Накрываем і пакідаем на 15—20 хвілін астываць. Затым ваду зліваем у кастрюлю і ставім кіпяціцца. У слоік насыпаем цукар. Калі вада закіпіць, заліваем зноў кіпенем да верхня слоіка і закатаем. Гатовы кампот ахінаем коўдрай і пакідаем да поўнага астывання.

ВАРТА ВЕДАЦЬ

КАБ АГУРКІ ЗАХАВАЛІ КОЛЕР

Калі абліць агуркі салёным кіпенем перад кансервацыяй, то яны атрымліваюцца прыгожыя зялёнага колеру і хрумстыя.

Не важна, як менавіта будзеце саліць агуркі. Рэцэпт тут не мае значэння! Галоўнае — гэта падрыхтоўка агуркоў перад засолкай.

Агурочки адбіраем, мыем і складаем у прыдатную тару. Можна зразаць кончыкі, калі вы так робіце. Цяпер агуркі неабходна абліць кіпячым салёным расолам. Прапарцыі такія: на 10 літраў вады — 500 г соли.

Абліваем агуркі салёным кіпенем, а потым адразу ж (!) перакладаем у ледавую ваду. Трэба загадзя падрыхтаваць тару з ледавай вадой. Калі ёсць лёд — то кладзіце яго ў ваду.

Ну а потым засольваем як звычайна. Дзякуючы такому рэзкаму перападу тэмператур лупіна агуркоў захоўвае свой яркі зялёны колер. Агурочки атрымліваюцца хрумстыя і выглядаюць больш апетытнымі. На смак такія працэдуры зусім ніяк не ўплываюць.

Каго мы бачым!

Абагаўлёныя продкі

На востраве Пасхі знайшлі новую статуу мааі

Як адзначыў тэлеканал ABC News, скульптура была знойдзена на дне высохлага возера. Па словах спецыялістаў, гэты выпадак знаходкі ўнікальны. Статуя можа сведчыць аб тым, што ў гэтай мясцовасці могуць знаходзіцца і іншыя мааі, аб існаванні якіх навукоўцы маглі не ведаць.

На дадзены момант на востраве Пасхі ў Палінэзіі налічваецца 887 такіх статуў. Як адзначыў археолаг Тэры Хант, яны адлюстроўваюць гісторыю народа Рапа-Нуі. Скульптуры былі абагаўлёнымі продкамі жыхароў вострава.

У мінулым кастрычніку пазблізу вулкана Рана-Параку Нацыянальнага парку Рапа-Нуі адбыўся пажар. У выніку каменныя ідалы



мааі пацярпелі. Упершыню іх, зробленых абарыгенамі, апісаў брытанскі падарожнік Джэймс Кук.

Раней міжнародная група археолагаў з Новай Зеландыі, ЗША і Чылі рашыла загадку мааі. Згодна з высновамі вучоных, статуі павінны былі захоўваць урадлівасць

зямель. Выяўленыя ў каменняломях мааі не былі прызначаны для транспарціроўкі, яны павінны былі заставацца там, каб абараняць прыроду кар'ера і садзейнічаць сельскагаспадарчай вытворчасці. Там жыхары вострава вырошчвалі бананы, калаказію і батат.

Клімат планеты

Кропка незвароту

Пік паглынання вуглякіслага газу — у 2100 годзе

Здольнасць акіянаў паглынаць лішак вуглякіслага газу з атмасферы можа значна зменшыцца пасля 2100 года. Да такой высновы прыйшлі навукоўцы Тэхасакага ўніверсітэта ў Осціне, іх даследаванне было апублікавана ў часопісе Geophysical Research Letters.

Прычынай гэтых змяненняў стане зніжэнне шчолачнасці вады на паверхні. З дапамогай мадэлявання навукоўцы высветлілі, што менавіта канцэнтрацыя шчолачы з'яўляецца асноўным рэгулятарам вуглякіслага газу ў вадзе ў векавым маштабе.

Зніжэнне шчолачнасці вады, у сваю чаргу, адбываецца з-за змянення клімату. Павелічэнне колькасці ападкаў і пацяпленне ўплываюць на акіянічныя цячэнні, якія адбываюцца на хімічным складзе паверхні акіяна. З-за гэтага ўтворацца пласт цёплай



прэснай вады, які не будзе лёгка змешвацца з прахалоднай салёнай вадой пад ім.

Пры гэтым мадэляванне і раней паказвала, што з часам акіяны ўсё горш паглынаюць вуглякіслы газ, аднак толькі цяпер навукоўцы пачалі разглядаць шчолачнасць як ключавы фактар. Каб высветліць гэта, супрацоўнікі Тэхасакага ўніверсітэта правялі мадэляванне 450 гадоў.

Адзначаецца, што на сённяшні момант паглынаюць каля трэці выкідаў вуглякіслага газу, якія вырабля-

юцца людзьмі. Пры горшым сцэнарыі змяненняў клімату эфектыўнасць гэтага паглынання дасягне піка ў 2100 годзе, а ў 2300 годзе яна ўпадзе ўжо ўдвая.

Пры гэтым навукоўцы лічаць, што такі сцэнарыі малаверагодны дзякуючы глабальным намаганням па абмежаванні выкідаў парніковых газаў. Тым не менш вынікі даследавання паказалі кропку незвароту, пасля якой можа пачацца сур'ёзнае паскарэнне глабальнага пацяплення.

Вось у чым справа!

З тынкойкай на твары

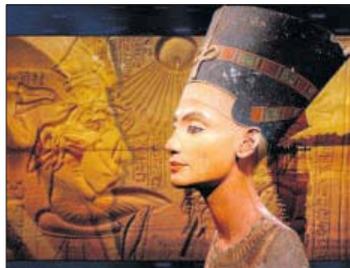
Названы шакавальны сакрэт прыгажосці Неферціці

Гэта адна з самых вядомых егіпцянак. Пра яе прыгажосць да гэтага часу гавораць, даследуючы метады догляду сябе і адаптуючы іх да сучасных рэалій.

Вядомая егіпецкая кіраўніца Неферціці была вельмі прыгожай, калі верыць гістарычным дакументам. Аднак яе прыгажосць была адаптавана да тэндэнцый таго часу. Напрыклад, егіптолагі сцвярджаюць, што ў яе на целе былі цалкам паголены валасы. На галаве яна насіла парык, а вочы выдзяляла цёмнай тынкойкай, якая звалася «кохл».

Цікава, што кохл у Старажытным Егіпце рабілі з цёмнай свінцовай руды, што мае атрутнае ўздзеянне на арганізм. Гэта значыць, што Неферціці кожны раз «забівала сябе», наносіўшы макіяж.

Каб скура Неферціці заставалася прыгожай і падцягнутай, яна рэгулярна прымала ванну з язімінавай вадой, пасля чаго націралася сандалавым і амбравым алеямі.



Галоўным сакрэтам прыгажосці Неферціці лічыцца правільна падабраны яркі і запамінальны вобраз. Так, у яе гардэробе заўсёды была напалуэпрызстая адзежа, парыкі з каларовымі пасмамі, масіўныя аксесуары. Каб дапоўніць свой выгляд, вядомая егіпцянка насіла ўпрыгожванні з серабра, бронзы, каштоўных камянёў, слановай косткі, керамікі.

Тэхналогіі будучыні

Шляхам самазнiшчэння

Супраць раку дапаможа баршчэўнік

Навукоўцы з Мардоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Агарова распрацавалі медыцынскі прэпарат на аснове баршчэўніку Сасноўскага для лячэння раку. Пра гэта расказалі ў прэс-службе ВНУ.

У ходзе даследаванняў былі выдзелены фуранакумарыны з гэтай расліны, якія рэагуюць на ультрафіялетавое выпраменьванне.

«Фуранакумарыны — біялагічна актыўныя злучэнні баршчэўніку Сасноўскага, здольныя выклікаць павышэнне адчувальнасці да ўздзеяння сонечных прамянёў, якія пад уплывам ультрафіялетавога святла незваротна звязваюцца з ДНК пухлінных клетак. У выніку апошняга губляюць магчымасць дзяліцца і, як вынік, гінуць шляхам самазнiшчэння», — сказана ў публікацыі.



Прэпарат поўнаасцю бяспечны і не мае пабочных эфектаў. Ён арыентаваны на лячэнне раку скуры, кішэчніка, мачавога пuzuра, меланом.

Пласты гісторыі

Качэўніцы са зброяй

Навукоўцы даказалі існаванне старажытных амазонак на Урале

Археологі Паўднёва-Уральскага дзяржаўнага ўніверсітэта вывучылі жаночыя пахаванні качэўнікаў-сарматаў, датаваныя раннім жалезным векам (з V да III стагоддзя да н. э.), у якіх была знойдзена зброя, паведамлілі «Известия». Навукоўцы прыйшлі да высновы, што, хутчэй за ўсё, пахаваныя жанчыны ўмелі з ёй абыходзіцца, выкарыстоўвалі ў баі і цалкам маглі быць прататыпамі тых ваюючых амазонак, пра якія пісаў старажытнагрэчаскі гісторык Геродат. Аднак яны не складалі нейкае асобнае ваеннае фарміраванне або адмысловы пласт грамадства.



«Жаночыя пахаванні з прадметамі ўзбраення выяўлены ў курганах усіх статутных узроўняў — ад сціплых насыпаў да «царскіх» магільных склепаў. Гэта з'яўляецца адказвае на пытанне, якое часта задаецца даследчыкам: ці складалі амазонкі пэўны сацыяльны пласт або ўзброеныя фарміраванні

на сталай аснове. Відавочна, што жанчыны ранніх качэўнікаў Паўднёвага Урала, пахаваныя са зброяй, ні таго, ні іншага сабой не ўяўлялі і мелі розны сацыяльны статус, належалі да розных слабаў грамадства: ад эліты да радавых качэўнікаў», — сказала старшы навуковы супрацоўнік Навукова-

адукацыйнага цэнтра еўразійскага даследаванняў Паўднёва-Уральскага дзяржаўнага ўніверсітэта Наталля Бярэнева.

З больш чым 500 вядомых пахаванняў дадзенага перыяду навукоўцы абралі 24, якія адпавядаюць крытэрыям даследавання. Некаторыя з іх былі індывідуальнымі, іншыя — парнымі, трэція — калектыўнымі. Ва ўсіх гэтых пахаваннях была знойдзена зброя. Галоўным чынам гэта былі калчаны са стрэламі, але сустракалася і клінковая зброя. Большасць гэтых жанчын памерлі ва ўзросце 25—35 гадоў. Некаторыя пахавалі з дзецьмі. Зброя знайшлі як побач са шляхетнымі памерлымі, так і ў магілах простых качэўнікаў.

Толькі адзін калчан, знойдзены ў пахаванні амазонак з высокім сацыяльным статусам, магчыма, быў часткай пахавальных дароў і вы-

конваў рытуальныя функцыі. Аднак астатняя зброя па сваіх характарыстыках не адрознівалася ад тых прадметаў, якія былі знойдзены ў мужчынскіх пахаваннях. І размяшчаліся рэчы сапраўды гэтак жа, як у магілах мужчын. Калчаны часцей за ўсё клалі з левага боку ад цела, радзей — з правага, на грудзях, пад галавой ці паміж ног памерлай. Побач са зброяй звычайна ляжалі прадметы жаночага ўжытку: каралі, лясцікі, посуд.

Прадметы, знойдзеныя ў магілах, даюць падставу меркаваць, што многія жанчыны ўмелі абыходзіцца са зброяй дыстанцыйнага бою, а некаторыя — і з халоднай. Ва ўмовах качавага жыцця таго часу падобныя навыкі павышалі шанцы жанчын і іх нашчадкаў на выжыванне.

Сяргей СТАРЫНАў, фота з адкрытых крыніц



Банк РРБ на твоей скорости

Закрываем акционерное общество «Банк роста и развития бизнеса» 220034, г. Минск, ул. Красновоздушная, 18 www.rrb.by

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС 30 июня 2023 г.

Форма 1

(в тысячах белорусских рублей)

Table with 5 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, 30.06.2023, 31.12.2022. Rows include АКТИВЫ, ОБЯЗАТЕЛЬСТВА, СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ.

Форма 2

ОТЧЕТ о прибылях и убытках 30 июня 2023 г.

(в тысячах белорусских рублей)

Table with 5 columns: № п/п, Наименование статьи, Символ, 30.06.2023, 30.06.2022. Rows include Процентные доходы, Чистые процентные доходы, Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями, Чистый доход по операциям с ценными бумагами, Чистый доход по операциям с иностранной валютой, Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами, Чистые отчисления в резервы, Прочие доходы, Операционные расходы, Прочие расходы, Прибыль (убыток) до налогообложения, Расход (доход) по налогу на прибыль, ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК).

Председатель Правления Д.И. Омельянчик

Главный бухгалтер Н.Н. Мостыко

Дата подписания: 6 июля 2023 г.

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 21 выдана 12 апреля 2023 года Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100361187.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению антикризисного управляющего ООО «Юрстайл групп» (220035, г. Минск, ул. Тимирязева, 67, офис 1404) проводит в процедуре экономической несостоятельности (банкротстве) на основании определения Экономического суда Минской области от 10.11.2022 по делу № 290-175/2019 открытый аукцион по продаже имущества ДУП «Передвижная механизированная колонна № 185» УП «Минскоблестрой» (222410, Минская область, г. Вилейка, ул. Чапаева, 50, УНП 690018995) в составе:

- Лот № 1: пилорама (составные части и принадлежности: 3 (три) погрбеа, 2 (две) пристройки, 3 (три) склада, стальной цех, подвал, покрытие) с инв. № 631С-58063 общей площадью 517,3 кв. м.; запорочная ГСМ (составные части и принадлежности: склад, диспетчерская) с инв. № 631С-58059 общей площадью 9,1 кв. м.; трансформаторная подстанция (ТП-32) (составные части и принадлежности: электрические сети) с инв. № 631С-66894 общей площадью 35,8 кв. м.; Объекты расположены по адресу: Минская область, г. Вилейка, пер. Колхозный, 11/1, 4, 2.

Начальная цена без НДС – 70 674,00 бел. руб. Начальная цена снижена на 70% (задаток 10% от начальной цены – 7 067,00 бел. руб.).

- Лот № 2: склад цемента (составные части и принадлежности: навес, подвал) с инв. № 631С-66993 общей площадью 23,5 кв. м.; склад извести (составные части и принадлежности: навес, подвал, емкости) с инв. № 631С-66992 общей площадью 128,4 кв. м.; склад с инв. № 631С-66994 общей площадью 130,7 кв. м.; лесопильный цех с инв. № 631С-66991 общей площадью 476,6 кв. м. Объекты расположены по адресу: Минская область, г. Вилейка, пер. Колхозный, 11/5, 7, 3. Начальная цена без НДС – 17 580,00 бел. руб. Начальная цена снижена на 70% (задаток 10% от начальной цены – 1 758,00 бел. руб.).

Недвижимое имущество расположено на земельном участке с кадастровым номером 621350100005000936 площадью 6,6550 га (право постоянного пользования) по адресу: Минская область, г. Вилейка, пер. Колхозный, 11, для обслуживания Объектов будет выделена доля в праве на указанный земельный участок.

Шаг аукциона – 5 (пять) процентов. Заятки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 49091 ОТНН. Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) календарных дней со дня проведения аукциона, если иной срок не будет установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Победитель аукциона (единственный участник аукциона) в течение 5 (пяти) банковских дней со дня проведения аукциона возмещает затраты на публикацию и оплачивает вознаграждение организатору торгов в размере: по лоту № 1 – 7 (семь) процентов, по лоту № 2 – 10 (десять) процентов от цены продажи предмета аукциона.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, предъявляя паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения лота по сравнению с предложениями других лиц.

Участникам, не признанными победителями, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 рабочих дней с даты проведения торгов. Результаты торгов оглашаются публично в день проведения торгов.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, предмет торгов продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Организатор аукциона вправе отказать от их проведения не позднее чем за пять дней до даты их проведения.

Порядок проведения торгов и оформление участия в торгах определяется Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Предыдущие объявления были опубликованы в газете «Звезда» от 09.07.2022, 30.08.2022, 06.10.2022, 25.11.2022, 19.01.2023, 03.05.2023, 01.06.2023.

Аукцион состоится 28.07.2023 в 14.00, заявления на участие и необходимые документы принимаются по 27.07.2023 до 17.00.

Место проведения аукционов и приема документов по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324, каб. 320 (прием документов на участие).

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, телефон для осмотра: (8029) 685 36 77, (8029) 687 59 23. УНП 690018995

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению Лоевского райо (продавец) в лице ликвидатора извещает о проведении 25 июля 2023 года открытого повторного аукциона со снижением начальной цены на 80% по продаже имущества в 11,00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20.

Table with 3 columns: № лота, Наименование предметов торгов, Начальная цена продажи имущества, НДС (20%), без учета бел. руб., Сумма задатка, без учета НДС (20%), бел. руб.

Условие продажи: победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. Местонахождение лотов: г. п. Лоев, ул. Батова, 59, а. г. (ст.) Малиновка

Table with 3 columns: № лота, Наименование предметов торгов, Начальная цена продажи имущества, НДС (20%), без учета бел. руб., Сумма задатка, без учета НДС (20%), бел. руб.

Продавец: Лоевское районное потребительское общество, 247095, Гомельская область, г. п. Лоев, ул. Батова, 59. Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) осуществляется по контактному тел. 8 (044) 717-81-55, Михаил Фёдорович; заключение договора купли-продажи по тел. 8 (029) 345-09-86 – ликвидатор Антоненко Ирина Олеговна. Шаг аукциона – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона. Для участия в аукционе необходимо: 1) Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга»): р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, нерезидентный РБ задаток может перечисляться в валютной эквиваленте по курсу Национального РБ на дату платежа на в/с: в российских рублях (RUB) – ПАО Сбербанк г. Москва, БИК 044525225, к/с 30101810400000000225 в ГУ Банка России по ЦФО, ИНН 7708383893, к/с 30111810800000000154, БИК BLBBY2X, ОАО «Белинвестбанк», УНП 807000028, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток за участие в аукционе перечисляется до подачи заявления); 2) Подать заявление организатору аукциона по установленной форме (указанной в необходимых документах можно с 13 июля 2023 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00. Прием заявлений для участия в аукционе заканчивается 24 июля 2023 г. в 16.00 включительно. Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретенное имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания документа купли-продажи. Заятки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводит аукцион и оформление документов по порядку продажи имущества ликвидаторского юридического лица с публичных торгов – уполномоченным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 №16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607). Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звезда» от 13.10.2022 г. № 201 (29823). Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-56, 8 (029) 341-15-45, 8 (044) 599-18-16.

Могилевский филиал РУП

«Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Агрострой» (УНП 700010487, г. Могилев, ул. А. Павлова, 77). Аукцион состоится 28.07.2023 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 7, к. 352 (офис Организатора аукциона)

Лот № 1: грузопассажирский автомобиль GAZ – 2705, р/с АЕ 5453-6, г. в. 2013. Нач. цена – 12 864,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 1286,40 бел. руб. Шаг аукциона – 643,20 бел. руб.

Лот № 2: автомобиль грузовой MAZ 555142 4231РВ, 2009 г. в. р/с АВ 0292-6. Нач. цена – 3 840,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 537,60 бел. руб. Шаг аукциона – 192,00 бел. руб.

Лот № 3: прицеп специальный самосвал MAZ 857100-4022, р/с 1334 АА-6, г. в. 2009. Нач. цена – 2040,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 204,00 бел. руб. Шаг аукциона – 102,00 бел. руб.

Лот № 4: грузовой автомобиль ГАЗ-3307 (ассенизационный), р/с АИ 0528-6, г. в. 1993. Нач. цена – 1620,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 162,00 бел. руб. Шаг аукциона – 81,00 бел. руб.

Лот № 5: полуприцеп тягач Val Hool, р/с 10842 А, г. в. 1994. Нач. цена – 4 176,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 417,60 бел. руб. Шаг аукциона – 208,80 бел. руб.

Лот № 6: полуприцеп тягач Val Hool, р/с 2713 ТА, г. в. 1993. Нач. цена – 4992,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 499,20 бел. руб. Шаг аукциона – 249,60 бел. руб.

Лот № 7: седельный тягач MAZ 555102 225, р/с ТВ 2382, г. в. 2005. Нач. цена – 5400,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 540,00 бел. руб. Шаг аукциона – 270,00 бел. руб.

Лот № 8: грузовой автомобиль MAZ 555142-4227, р/с АЕ 9940-6, г. в. 2006. Нач. цена – 3888,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 388,80 бел. руб. Шаг аукциона – 194,40 бел. руб.

Лот № 9: грузовой автомобиль MAZ 54923, р/с АИ 0751-6, г. в. н/у. Нач. цена – 3816,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 381,60 бел. руб. Шаг аукциона – 190,80 бел. руб.

Лот № 10: полуприцеп МТМ 8330 13, р/с 2053 АА-6, г. в. 1997. Нач. цена – 2808,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток 280,80 бел. руб. Шаг аукциона – 140,40 бел. руб.

Лот № 11: прицеп MAZ 857100-4022РВ, р/с 424 АА-6, г. в. 2006. Нач. цена – 1224,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 122,40 бел. руб. Шаг аукциона – 61,20 бел. руб.

Лот № 12: прицеп MAZ 857100-4022РВ, р/с 2471ТВ, г. в. 2006. Нач. цена – 1512,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 151,20 бел. руб. Шаг аукциона – 75,60 бел. руб.

Лот № 13: прицеп MAZ 857100, р/с 2494ТВ, г. в. 2006. Нач. цена – 1512,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 151,20 бел. руб. Шаг аукциона – 75,60 бел. руб.

Лот № 14: прицеп MAZ 857100-4022РВ, р/с 4520 АА-6, г. в. 2006. Нач. цена – 2016,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 201,60 бел. руб. Шаг аукциона – 100,80 бел. руб.

Лот № 15: прицеп MAZ 857100-4022РВ, р/с 4577 АА-6, г. в. 2006. Нач. цена – 1008,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 100,80 бел. руб. Шаг аукциона – 50,40 бел. руб.

Лот № 16: прицеп MAZ 857100-4022РВ, р/с 4524 АА-6, г. в. 2006. Нач. цена – 1260,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 126,00 бел. руб. Шаг аукциона – 63,00 бел. руб.

Лот № 17: прицеп MAZ 857100-4022РВ, р/с 4523 АА-6, г. в. 2006. Нач. цена – 1260,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 126,00 бел. руб. Шаг аукциона – 63,00 бел. руб.

Лот № 18: прицеп MAZ 857100-4022РВ, р/с 4527 АА-6, г. в. 2006. Нач. цена – 1512,00 бел. руб. с уч. НДС. Задаток – 151,20 бел. руб. Шаг аукциона – 75,60 бел. руб.

Местонахождение лотов: г. Могилев, ул. А. Павлова, 7 (контактное лицо для осмотра Сергей Викторович, тел. 8-029-622-67-58). Р/с для перечисления задатков BY85 BAPB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белгоспромбанк» г. Минск, БИК BYAPB2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код платежа 49091. Срок подачи документов до 12.00 27.07.2023. Срок подписания договора купли-продажи 10 рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится на условиях договора купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Порядок и сроки внесения задатков, оформления участия в аукционе, перечень подаваемых документов, порядок проведения аукциона, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона ino.by. Дни, информация можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Наликоби Агро» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже:

Лот № 1: квартира в блокированном жилом доме (составные части и принадлежности: пристройка, 2 (два) сарая, уборная, ванная, общей площадью 100,0 кв. м, инв. № 622Д-3143, расположенная в блокированном жилом доме на земельном участке с кадастровым номером 6254853402100100182 (право аренды до 16.08.2066) площадью 0,2500 га по адресу: Минская область, Столбцовский район, Наликовский с/с, д. Клешице, ул. Центральная, д. 71, кв. 1. Начальная цена без НДС – 9 081,08 бел. руб. (задаток 10% от начальной цены – 1 608,00 бел. руб.).

Лот № 2: квартира (составные части и принадлежности: сени, 4 (четыре) сарая) общей площадью 41,5 кв. м инв. № 622Д-31696, расположенная в блокированном жилом доме на земельном участке с кадастровым номером 62548540760100089 площадью 0,2500 га по адресу: Минская область, Столбцовский район, Литвинский с/с, д. Слобода, ул. Приозёрная, д. 1, кв. 1. Земельный участок имеет ограничения в использовании: водоохранная зона водного объекта, пл. 0,2500 га. Начальная цена без НДС – 9 809,56 бел. руб. (задаток 10% от начальной цены – 980,96 бел. руб.).

Лот № 3 (повторные торги): жилой дом (составные части и принадлежности: сени, сарай, 3 (три) сарая пристроенных) общей площадью 26,9 кв. м, инв. № 622С-12294, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 6254828093010001001 площадью 0,25 га по адресу: Минская область, Столбцовский район, Дзержинский с/с, д. Петриловичи, ул. Дзержинская, 2.

Земельный участок имеет ограничения в использовании: охранная зона электрических сетей напряжением свыше 1000 вольт, пл. 0,0824 га.

Начальная цена без НДС – 3 247,27 бел. руб. (задаток 10% от начальной цены – 324,00 бел. руб.). Начальная цена снижена на 80%.

Заятки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSB2X, УНП 690324015, ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by. Предыдущие объявления опубликованы по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 7, к. 352 по адресу: г. Могилев, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.04.2022, 08.06.2022, 14.07.2022.

Аукцион состоится 14.08.2023 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 11.08.2023 до 17.00 в каб. 320 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, (8029) 102-21-17. Тел. для осмотра (8029) 147-48-23. УНП 691098106

Наименование банка:
ОАО «НКФО «ЕРИП»

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
30 июня 2023 г.
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	30.06.2023	01.01.2023
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	-	-
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	2 179	2 421
5	Средства в банках	1104	55 716	49 648
6	Ценные бумаги	1105	-	-
7	Кредиты клиентам	1106	-	-
8	Производные финансовые активы	1107	-	-
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	864	861
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	7 395	7 717
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	-	-
13	Отложенные налоговые активы	1112	-	-
14	Прочие активы	1113	2 716	3 777
15	ИТОГО активы	11	68 870	64 424
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	-	-
18	Средства банков	1202	-	-
19	Средства клиентов	1203	2 113	2 350
20	Ценные бумаги банка	1204	-	-
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	2 322	2 498
24	ВСЕГО обязательства	120	4 435	4 848
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	35 192	35 192
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	2 541	1 774
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	-	-
30	Накопленная прибыль	1215	26 702	22 610
31	ВСЕГО собственный капитал	121	64 435	59 576
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	68 870	64 424

ОТЧЕТ О РЫБЛЯХ И УБЫТКАХ
30 июня 2023 г.
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	30.06.2023	30.06.2022
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	2 012	3 160
2	Процентные расходы	2012	-	5
3	Чистые процентные доходы	201	2 012	3 155
4	Комиссионные доходы	2021	16 831	14 784
5	Комиссионные расходы	2022	4	4
6	Чистые комиссионные доходы	202	16 827	14 780
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	-	118
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	-	-
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	-	-
11	Чистые отчисления в резервы	207	33	28
12	Прочие доходы	208	1 558	845
13	Операционные расходы	209	9 151	9 218
14	Прочие расходы	210	218	211
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	10 995	9 441
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	2 892	2 395
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	8 103	7 046

Председатель Правления  В.А. Драгун

Главный бухгалтер  Н.И. Базылевич

Дата подписания: 06 июля 2023 г.

Извещение о проведении повторных электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона и оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46. УНП 191224638 (www.ipmtorgi.by)

Продавец: ЗАО «ИПЛ Карго», г. Минск, пер. Корженевского, 6Б, оф. 5. УНП 391710112

Предмет электронного аукциона:
Самоходный платформенный аэропортный погрузчик

A2002 FMC MDL60 TITAN MAIN DECK LOADER, 1993 г. в.
Местонахождение: Аэропорт г. Брест

Начальная цена лота с НДС 20 % – 222 750,00 бел. руб.
(снижена на 25 %)

Погрузка и транспортировка предмета аукциона проводится за счет покупателя

Задаток 2 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, БИК BELBVY2X; УНП 191224638; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценок».

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и по порядку оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи.

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в размере 4 % от цены продажи предмета электронных торгов в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 06.05.2023

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
Начало торгов – 25.07.2023 в 12.00.
Окончание торгов – 25.07.2023 в 13.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок:
Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 24.07.2023 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: + 375 (17) 280 36 37; + 375 (29) 317 95 42, info@ipmtorgi.by

 **Центр Промышленной Оценки**

- ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
- ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

Извещение о проведении повторных электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703, УНП 191021390

Продавец: УП «Лаздуны-Агро», Гродненская обл., Мьевский р-н, Лаздушский с/с, аг. Лаздуны, 1, ул. Советская, д. 1, УНП 592001055

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценок», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, УНП 191224638

Адрес ЭТП: www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов:
транспортные средства с пробегом
Месторасположение: Гродненская обл., Мьевский р-н, Лаздушский с/с, аг. Лаздуны

№ лота	Наименование	Начальная цена с НДС, бел. руб.
1	Легковой вагон Volkswagen caravelle, р/зн. 2421 K1-4, 1993 г. в.	5 913,60
2	Легковой вагон UAZ 3962 55-330, р/зн. 0148 MX-4, 2012 г. в.	2 441,13
3	Легковой вагон UAZ 396295-336, р/зн. 0168 MX-4, 2012 г. в.	2 493,46
4	Легковой седан VAZ-21074, р/зн. 1707 BC-4, 2007 г. в.	990,40
5	Легковой вагон UAZ 396295-336, р/зн. 2580 MT-4, 2012 г. в.	2 493,46

Начальная цена лотов снижена на 40 %

Условия торгов: все мероприятия по снятию с учета в органах ГАИ происходят силами и за счет покупателя по доверенности от собственника имущества

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBVY2X; УНП 191 021 390. Получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов: 100 % от цены продажи предмета торгов оплачиваются в течение 10 рабочих дней с даты заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение по лоту № 4 – 10 %, по лотам №№ 1 – 3, 5 – 8 % от цены продажи лотов в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звезда» от 24.06.2023

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 12.00 26.07.2023 г. Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 25.07.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06, auction@ppo.by

ЗАО «БелБанкротАукцион»,
организатор торгов по продаже имущества ОАО «Берестовицкая ПМК № 141» (УНП 500020631), объявляет о проведении 28.07.2023 г. с 9.00 до 16.00 электронных торгов в форме аукциона.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: bankrotorg.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», 210015, г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 24-63-12.

Продавец: открытое акционерное общество «Витебскооблресурсы», 210034, Витебская обл., г. Витебск, ул. Ленинградская, 193А, тел. (0212) 65-71-98, (0212) 65-71-70.

Лот № 1. Кап. строение с инв. № 200С-49507 площадью 116,5 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – административное здание и магазин, назначение – здание многофункциональное.

Кап. строение с инв. № 200С-49508 площадью 31,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – проходная, назначение – здание неустановленного назначения, Кап. строение с инв. № 200С-49509 площадью 91,1 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – административное, назначение – здание административно-хозяйственное, составные части и принадлежности: тамбур, Кап. строение с инв. № 200С-49510 площадью 116,2 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – гараж и бытовка, назначение – здание специализированное автомобильного транспорта, Кап. строение с инв. №200С-49511 площадью 280,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – склад, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежности: пристройка, Кап. строение с инв. № 200С-49512 площадью 2120,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – материальный склад №№ 1, 4, 6, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежности: рампа, навес, отдельная рампа, рампа, Кап. строение с инв. № 200С-49513 площадью 1131,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, наименование – склад №№ 2, 3, 5, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, составные части и принадлежности: пристройка, рампа, навес.

Кап. строение с инв. № 200С-49554 площадью 399,30 м, наименование – тепловая сеть, назначение – сооружение специализированное энергетики, Кап. строение с инв. № 200С-106672 площадью 6470,0 кв. м по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, благоустройство территории, наименование – благоустройство территории, назначение – сооружение многофункциональное, составные части и принадлежности: проезжая часть, пешеходная часть, ограждение, трое ворот, бетонная площадка, три калитки, подпорная стена. Вышеуказанные объекты находятся на зем. участке с кадастровым № 24010000003000082 площадью 1,3306 га по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, целевое назначение – земельный участок для содержания и обслуживания универсальной отпавной базы (право постоянного пользования), Кап. строение с инв. № 200С-59954 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, протяженность – 35,7 м, наименование – хозяйственная канализационная сеть, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, Кап. строение с инв. № 200С-59955 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, протяженность – 426,45 м, наименование – электрическая сеть, назначение – сооружение специализированное энергетики, Кап. строение с инв. № 200С-59956 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, протяженность – 57,85 м, наименование – водопроводная сеть, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, Кап. строение с инв. № 200С-59957 по адресу: Витебская обл., г. Витебск, ул. Горбачевского, 25, протяженность – 70,75 м, наименование – ливневая канализационная сеть, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства.

Обращение: договора аренды № 1/2015 от 02.02.2015 сроком по 31.09.2023, № 09-09-2663 от 20.09.2023 сроком по 12.10.2023, № 14-02 от 01.11.2022 сроком по 31.10.2023, №15-02 от 11.11.2022 сроком по 13.11.2023, № 16-09 от 29.11.2022 сроком по 05.12.2023, № 18-09 от 18.02.2023 сроком по 13.02.2024, № 19-09 от 10.05.2023 сроком по 01.06.2024, договор № 20-09 от 05.10.2023 сроком по 21.05.2024.

Нач. цена: 590 864,25 бел. руб. с учетом НДС.

Задаток: 59 086,42 бел. руб.

Дата, время и место проведения повторного аукциона: 31.07.2023 в 11.00 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, д. 5, в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». **Срок внесения задатков и окончания приема документов: с 14.07.2023 с 8.30 по 28.07.2023 до 17.00.** Ранее опубликованное извещение отменено. Заявления на участие в аукционе по 14.07.2023, задаток перечисляется на р/с ККУП «Витебский областной центр маркетинга» № BY93MTBK30120001093300066782 ЗАО «МТБанк», г. Минск, БИК МТБKVY22, УНП 390477566, код операции – 40901. **Условия повторного аукциона:** победитель аукциона (единственный участник аукциона, выразивший согласие на приобретение предмета аукциона по начальной цене увеличенной на 5 %) обязан: в течение 10 (десяти) раб. дней со дня проведения аукциона возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т. ч. расходы, связанные с изготовлением и представлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, возместить расходы по проведению независимой оценки на р/с, указанный в протоколе аукциона; подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета аукциона согласно представленному Продавцом проекту договора купли-продажи после согласования сделки и договора купли-продажи с ОАО «Белресурсы» – управляющей компанией холдинга «Белресурсы», но не позднее 30 (тридцати) рабочих дней со дня проведения аукциона; оплатить предмет аукциона в течение 30 календарных дней после заключения договора купли-продажи; оплата расходов по гос. регистрации договора купли-продажи и перехода права собственности на недвижимое имущество осуществляется за счет Покупателя. С проектом договора можно ознакомиться у Организатора торгов по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5, каб. 4. Условия договора купли-продажи могут быть изменены с учетом замечаний ОАО «Белресурсы» – управляющей компании холдинга «Белресурсы» в ходе согласования сделки и договора купли-продажи. **Расходы Продавца по проведению независимой оценки составляют 3619,44 бел. руб. с учетом НДС. Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 608.** Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона заявления на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы с приложением документов: документ, подтверждающий внесение суммы задатка на р/счет, указанный в извещении, с отметкой банка; орг. лицом или индивидуальным предпринимателем РБ – копия документа, подтверждающего гос. регистрацию орг. лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования; иностранным орг. лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство орг. статусу в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариальным засвидетельствованием перевода на белорусский или русский язык; представителем орг. лица РБ – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда орг. лицо представляет его руководитель); представителем гражданина или индивидуального предпринимателя РБ – нотариально удостоверенная доверенность; представителем иностранного орг. лица, иностранного физ. лица – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык. При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, руководитель орг. лица – также документ, подтверждающий его полномочия. Информация об окончательных суммах затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и представлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения, письменно доводится до сведения участников до начала проведения аукциона. Организатор аукциона вправе в любое время, но не позднее чем за 3 дня до даты проведения аукциона, отказаться от проведения аукциона. Доп. информация по торгам можно получить по тел.: (0212) 24-63-12, (29) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvi.by. Ознакомиться с предметом торгов можно по предварительному согласованию с Продавцом по тел.: +375 (33) 30783003, Ковалева Евгения Александровна, +375 25 5150243, Кадушкевич Виктория Александровна.



Вядучы рубрыкі: Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-18

На жаль, шкоднікі на агурках — распаўсюджаная з'ява, але, калі своєчасова распачаць меры, з імі можна змагацца.

Шкоднікі агуркоў

Чорная блошка

Блошка невялікага памеру, да 3 мм, мае даўгаватае цела. Афарбоўка ў яе самая разнастайная.

Сілкуецца лісцем і каранямі раслін. У лісці яна прадае дзіркі наскрозь, пакідаючы з іх сіта. Актыўная ўвясной, калі тэмпература глебы прагрэецца да 15 градусаў. І дзякуючы высокай хуткасці перамяшчэння і вялікаму апетыту можа з'есці ўсе ўсходы агуркоў.

Прафілактычныя меры супраць шкоднікаў агуркоў

Вельмі часта з'яўленне шкоднікаў на агурках — вынік няправільных дзеянняў агароднікаў. Каб гэтага пазбегнуць, прытрымлівайцеся наступных правілаў:

1. Старайцеся выконваць севазварт. Не саджайце на адным і тым жа месцы агуркі тры гады запар. Чаргуйце іх пасадку з пасадкай культур сямейства паслёнавых або бабовых.



2. Займіцеся падрыхтоўкай глебы яшчэ з восені — перакапайце зямлю на градцы, вызваліце яе ад пастазелля. Узімку ў цяпліцы адчыніце вокны, каб зямля прамерзла, увесну запаліце ў цяпліцы серныя шашкі, паліце зямлю кіпенем і накрыйце яе плёнкай на тры гадзіны.

3. Апрацуйце насенне слабым раствором перманганату калію.

4. Рэгулярна праполвайце градкі. Многія шкоднікі сілкуюцца пастазеллем.

5. Высаджвайце побач з агуркамі расліны, якія рэзка пахнуць: кроп, базілік, часнок.

6. Падтрымлівайце ў цяпліцах тэмпературны рэжым. Часцей прветрывайце, не дапускайце моцнай вільготнасці.

7. Падвязвайце агуркі. Гэта аблегчыць іх агляд.

8. Часцей прышчыпвайце і пасынкуйце агуркі. Разрослыя расліны ствараюць спрыяльныя ўмовы для хвароб і шкоднікаў.

9. Калі нейкая расліна занадта сапсавана хваробай ці шкоднікамі, не шкадуйце яе і вырываўце з каранем. А пасля спаліце. Так вы можаце выратаваць астатнія пасадкі.

10. Прытрымлівайцеся календара падкормак і паліваў. Перыядычна апырсквайце расліны, напрыклад, раствором малака і ёду. Часцей працярайце іх лісце.

АГАРОДНЫЯ ХІТРЫКІ

1. **Для капусты.** Бяром 100 мл воцату (9%) на 10 літраў. Паліваем лейкай за сезон тры разы. Капуста вырастае хрумсткай і салодкай.

2. **Для цыбулі.** Бяром 100 г дражджэй на 10 л вады, настойваем дзве гадзіны і паліваем.

3. **Для кропу.** 2 ст. лыжкі мачавіны на 20 літраў вады.

4. **Для радыскі.** На 10 літраў вады дадаём 300 г драўнянага попелу. Паліваем раствором увечары пад самы карань.

5. **Для балгарскага перцу.** На літр вады бяром 50 г дражджэй, 100 г цукру і пакідаем на 7 дзён. Разводзім шклянку падкормкі ў 10 літрах вады і паліваем.

6. **Для агуркоў:** 700-грамовы слой цыбульнага шалупіна высыпаць у 10-літровое вядра вады і давесці да кіпення,

зняць з агню, накрыць і настойваць 12—14 гадзін. Адцэдзіць, адціснуць шалупіна. Разбавіць вадою: на 1 л настою — 4 л вады. Шчодро апырскваць агурочнікі і праціць грунт.

7. **Для буракоў.** Для таго, каб не атрымаць велзарныя буракі, саджайце іх на адлегласці 10-12 см адзін ад аднаго. Бурак любіць попель. Падсыпайце яго пад куцці пару разоў за сезон. Каб буракі былі салодкія, паліце іх вадою з соллю (1 ст. л. солі на вядра вады).

8. **Для морквы.** Для таго каб на моркве не было мух, развядзіце ў вядры вады чорны молаткі пераці і пры прарэджванні заліце ў радкі з морквы.

9. **Таматы.** Змешваем 10 літраў вады з 20 кроплямі ёду, літрам сыроваткі і паліваем угнаеннем памідоры. Раствор не толькі спрыяе завязванню пладоў, але і знішчае мікробы.

СЁННЯ

Месяц

Апошняя квадра 10 ліпеня. Месяц у сузор'і Блізнят.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	4.54	21.36	16.42
Віцебск	4.36	21.33	16.57
Магілёў	4.44	21.26	16.42
Гомель	4.49	21.14	16.25
Гродна	5.11	21.50	16.39
Брэст	5.20	21.42	16.22

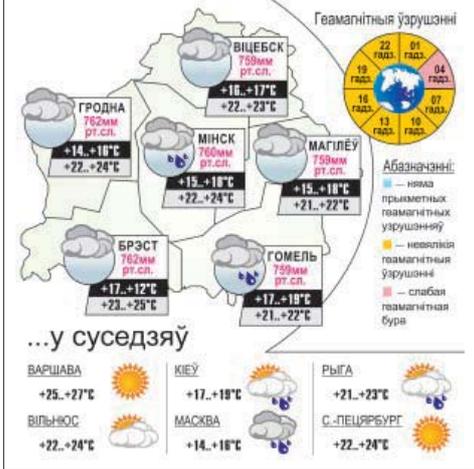
Імяніны

Пр. Андрэя, Варфаламея, Івана, Мацвея, Пліла, Гятра, Сафрона, Сімона, Якава.
К. Маргарыты, Сары, Андрэя.



Фота ЛІЗВАТЫ ГОЛАД

ЗАЎТРА



Даты

Падзеі

Людзі

13 ЛІПЕНЯ



1858 год — нарадзіўся (Мінская губерня) Андрэй Іпалітавіч Вількіцкі, расійскі гідрограф-геадазіст, генерал-лейтэнант. У 1887-м узначаліў экспедыцыю на Новую Зямлю, дзе вёў гравітацыйныя назіранні. У 1894—1901 гг. пад яго кіраўніцтвам праводзіліся гідраграфічныя даследаванні ад вусця Пячоры да Енісея, у Енісейскім заліве і Обскай губе. У 1907—1913 гг. узначальваў Галоўнае гідраграфічнае Упраўленне. Аўтар навуковых прац па гідраграфіі і геадазіі.

1938 год — нарадзіўся Юрый Аляксандравіч Марухін, беларускі кінааператар, рэжысёр, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі. Пісаў сцэнарыі і здымаў дакументальныя фільмы.

1948 год — нарадзіўся Леанід Пятровіч Козік, дзяржаўны дзеяч Беларусі, доктар эканамічных навук, заслужаны работнік прамысловасці Беларусі. Аўтар работ па пытаннях эканомікі і права.

1953 год — нарадзіўся Сяргей Львовіч Кабак, беларускі вучоны ў галіне анатоміі і эмбрыялогіі, доктар медыцынскіх навук, прафесар.

1993 год — у Магілёве адбыўся першы фестываль хрысціянскай духоўнай музыкі «Магутны Божа».



1813 год — нарадзіўся Мікалай Лявонцьевіч Бенуа, рускі архітэктар. Пабудоваў шэраг чыгуначных вакзалаў, у тым ліку ў Петрадарцы.

1878 год — краінамі — удзельніцамі Берлінскага кангрэса падпісаны Берлінскі трактат, у адпаведнасці з якім былі перагледжаны ўмовы Сан-Стэфанскага міру 1878 г. і ажыццёўлены новы перадзел Балкан. Была пацверджана незалежнасць Чарнагорыі, Сербіі і Румыніі. Паўночная Балгарыя стала незалежнай дзяржавай, Паўднёвая Балгарыя (Усходняя Румелія) засталася пад уладай турэцкага султана, атрымаўшы адміністрацыйную аўтаномію. Да Расіі адышлі вусце Дуная, кропнасці Карс, Ардаган і Батум. Аўстра-Венгрыя акупавала Боснію і Герцагавіну.

1923 год — нарадзіўся Міхаіл Іванавіч Пугаўкін, расійскі акцёр тэатра і кіно, народны артыст СССР.

1928 год — нарадзіўся Вялянцін Савіч Пікуль, савецкі пісьменнік. Аўтар 30 гістарычных раманаў і апавесцяў. Лаўрэат многіх прэстыжных прэмій у галіне літаратуры.

1963 год — нарадзіўся Вадзім Генадзьевіч Качанка, эстрады артыст, спявак, заслужаны артыст Расійскай Федэрацыі.

1983 год — нарадзілася Ганна Аляксееўна Снаткіна, расійская актрыса тэатра і кіно.

КАЗІМІР КАМЕЙША:
«Шлях, якога не пройдзеш двойчы, называецца жыццём».

УСМІХНЕМСЯ

Трэці месяц рамонт... Ужо пераварочваем катлеты шпатазлем.

— Ведаеш, што самае крыўднае, калі варыш пельмені?
— Што яны разварваюцца?
— Не.
— А што?

— Калі вада закіпела, адчыняеш халадзільнік, а пельменяў няма.

— Тое, чаго цяпер няма, можна лічыць, што і не было. Так мяркуюць многія філосафы.
— Я так зразумеў, Пятровіч, што ты ў мяне тысячы як бы не займаў?



ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

ПРЫЁМ РЕКЛАМЫ тэл./факс: 311 17 27, e-mail: reklama@zviazda.by

Афіцыйна ацверджаны выдаткі на падрыхтоўку і дэманстрацыю факты. Іх меркаванні не з'яўляюцца суадпавядальнымі меркаванням рэдакцыі. Радавыя і сваім меркаваннем адрасі і публікуе адрасаваныя ёй пisma. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

e-mail: **info@zviazda.by**

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыеце «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02300106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 11.865. Індэкс 33850. Зак. № 1701. Нумар напісаны ў 1930.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

12 ліпеня 2023 года.